

Da bi bilo vsaj tako kot letos

Z županom Juretom Žerjavom smo se tik pred koncem leta pogovarjali o iztekajočem se letu ter o načrtih za prihodnje.

stran 3

Bogastvo spominov

Predvsem množici otrok se je priljubila kot teta Pehta s pripovedovanjem pravljic o Vandotovih junakih. Pogovor z njo odkriva pravo zakladnico modrih in iskrivih misli.

stran 14

zgornjesav'c^{GG}

ČASOPIS OBČINE KRANJSKA GORA, 7. DECEMBRA 2012, ŠTEVILKA 11

S parkeljni pozdravili prihod zime

Srečanje parkeljnov treh dežel je v Podkoren privabilo več kot dva tisoč obiskovalcev. Jutri tudi začetek smučarske sezone.

MARJANA AHAČIČ

Trg v središču Podkorena je tudi letos pokal po šivih, ko so se z roba vasi z baklami proti nestrno pričakujoči množici pognali parkeljni. Mahali so z repi, opletali z rogati glavami, se spopadali med seboj in poganjali v ograje. Letos jih je bilo več kot kadarkoli doslej – kar okoli 220, prišli pa so iz Slovenije, Italije in Avstrije ter v Podkoren privabili več kot dva tisoč ljudi. Etnološko prireditev Parkeljni treh dežel je letos že osmo leto zapored pripravila Lokalna turistična organizacija Kranjska Gora. »Gre za etnološko prireditev, katere namen je predvsem ohranjanje starih običajev, ki so značilni za naš konec doline, obenem pa našim prebivalcem predstaviti tudi kulturo, ki jo gojijo v sosednjih obmejnih krajih,« je povedal Blaž Veber iz LTO Kranjska Gora.

Da se je zima res začela, bo že jutri videti tudi na kranjskogorskih smučiščih. Kot je povedala Klavdija Gomboc iz podjetja Žičnice

Kranjska Gora, so žičničarji trenutne nizke temperature izkoristili za izdelavo umeznega snega, ob tem pa upajo, da jim bodo snežne razmere naklonjene in da bo

padlo tudi nekaj naravnega snega. Od 8. decembra dalje bosta tako obratovali najmanj vlečnica Mala Mojca in štirisedežnica Kekec, vsak dan

od 9. do 16. ure. Dnevne smučarske vozovnice bodo na dan odprtja prodajali s 30-odstotnim popustom.

► 2. stran

Takole je prejšnji petek zvečer ropotalo in se bliskalo v Podkorenu, ki so ga za nekaj ur zavzeli parkeljni iz Slovenije, Italije in Avstrije ter številni obiskovalci od blizu in daleč. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

OBČINSKE NOVICE

Odločno proti južnemu toku

Trasa slovenskega dela mednarodnega plinovoda Južni tok, ki naj bi tekla po Zgornjesavski dolini, je za občino Kranjska Gora nesprejemljiva.

stran 2

KRAJEVNE NOVICE

Dva obraza doline Vrata

Priljubljena dolina Vrata pod vznožjem očaka Triglava je letos poleti s čudovito okolico spet navduševala številne planince, narava pa je jeseni pokazala tudi kruti obraz.

stran 5

ŠPORT

Planica dobiva podobo, ki si jo zasluži

V Planici so oktobra uradno, pred 7.500 gledalci, odprli obnovljeno Bloudkovo skakalnico, ki se je podrla leta 2001.

stran 9

KULTURA

Ugledno priznanje Stanku Koširju

Gornjesavski muzej Jesenice je namesto kataloga k razstavi poskrbel za izdajo 14. knjige Stanka Koširja iz Gozd-Martuljka z naslovom Niti podobno.

stran 10

OBČINA KRANJSKA GORA

Spoštovane občanke in občani občine Kranjska Gora, spoštovani gostje,

voščimo Vam vesele božične praznike in vam želimo, da bi v novem letu našli srečo tam, kjer jo iščete in jo najbolj potrebujete.

Župan Jure Žerjav,
Občinski svet in Občinska uprava
Občine Kranjska Gora

OBČINA KRANJSKA GORA

Vabilo na novoletni koncert

V petek, 28. decembra 2012, ob 20. uri

vas vabimo v večnamensko športno prireditveno dvorano Vitranc v Kranjsko Goro na že tradicionalni novoletni koncert Pihalnega orkestra Jesenice-Kranjska Gora, ki vam ga za novoletno darilo poklanja Občina Kranjska Gora. Gost večera bo Miha Rebernik.

Jure Žerjav,
župan Občine Kranjska Gora

Novoletni sprejem župana v domovih za starejše

V ponedeljek, 17. decembra, ob 16. uri bo novoletno srečanje župana Jureta Žerjava z oskrbovanci iz občine Kranjska Gora v Domu upokoencev dr. Franceta Bergelja na Jesenicah, v torek, 18. decembra, ob 16. uri pa v Domu Viharnik v Kranjski Gori.

OBČINSKE NOVICE

Fuliginosi e cornuti compagni di San Nicola

La piazza nel centro di Podkoren ha nuovamente scoppiato di eccitazione quando dall'orlo del villaggio sono venuti i krampus correndo con le torce in mano e mescolandosi tra la folla, sventolando con le code, oscillando con le teste cornute, affrontandosi uno ad altro e colpendo i recinti. Questo anno ci sono stati circa 200 dalla Slovenia, dall'Italia e dall'Austria. I più paurosi erano senz'altro i campus italiani - con le maschere che hanno trasmesso orrore soprattutto ai più giovani. I più insolenti, invece, erano i campus del paese che hanno tamponato a fondo tante teste con la fuliggine. L'evento etnologico "Campus dai tre paesi" era già per il settimo anno consecutivo preparato dalla LTO, l'Organizzazione turistica locale di Kranjska Gora. I krampus sono altrimenti conosciuti come una parte della scorta di San Nicola che spaventa coloro che nel corso dell'anno non erano buoni. Si sa che la loro origine risale ancora in epoca pre-cristiana quando la gente credeva che d'inverno le anime defunte tornavano in questo mondo.

Rußbeschmutzte Teufel begleiten Nikolaus

Auch dieses Jahr ging es in der Ortsmitte Podkorens wild zu, als vom Stadtrand her die Teufel den Fackeln hinterher gerannt kamen und sich unter die Menge mischten. Sie schwingen ihre Schwänze, schlackerten mit ihren Hörnern, raufte miteinander und sprangen gegen Zäune. Auch dieses Jahr waren es rund 200 aus Slowenien, Italien und Österreich. Die schrecklichsten Teufel kamen aus Italien - mit ihren furchterregenden Masken jagten sie vor allem Kindern Angst ein. Die einheimischen Teufel waren die frechsten, die so manch ein Gesicht mit Ruß beschmutzten. Die ethnologische Veranstaltung »Teufel aus dem Dreiländereck« fand dieses Jahr bereits zum siebten Mal in Folge statt. Sie wurde von der örtlichen Touristenorganisation Kranjska Gora veranstaltet. Wir kennen Teufel als Nikolaus' Begleiter. Sie jagen denjenigen Schrecken und Angst ein, die das ganze Jahr über nicht brav waren. Deren Ursprung reicht bis ins Vorchristentum, als die Menschen noch daran glaubten, dass im Winter die toten Seelen auf die Erde zurückkehren.

The sooty and horned escorts of Saint Nicholas

The square in the town of Podkoren was crowded again when the Krampuses escorting Saint Nicholas charged into the crowd. They waved their tails, swung their horned heads, attacked each other and pushed at the fences. There were about 200 of them from Slovenia, Italy and Austria. The Italian were the most frightful - their masks aroused fear among the youngest. But the locals were the most daring, and they besmeared many of the observers with soot. The ethnological show The Krampuses of Three Countries (Parkeljni treh dežel) was organised for the seventh time this year by the local touristic organization in Kranjska Gora. The Krampuses are known as escorts of Saint Nicholas - they frighten those who were not diligent during the year. The history of the Krampus figure stretches back to pre-Christian traditions, when people believed that dead souls return back to the world during winter.

Podkorenški parkeljni so takole preganjali domače otroke.

Obiskovalci so bežali tudi pred parkeljni iz Kranjske Gore.

Na prireditvi se je letos predstavilo štirinajst skupin iz Italije, Avstrije in Slovenije, skupaj več kot 200 parkeljnov.

Srečanje, ki ga je slikovito vodil (skoraj) domačin Bojan Makovec, je v Podkoren privabilo več kot dva tisoč ljudi.

Odločno proti južnemu toku

Trasa slovenskega dela mednarodnega plinovoda Južni tok, ki naj bi tekla po Zgornjesavski dolini, je za občino Kranjska Gora nesprejemljiva.

MARJANA AHAČIČ

Občina Kranjska Gora je sredi novembra na vlado nasloвила protest proti načrtovani umestitvi plinovoda v Zgornjesavsko dolino. Mednarodni plinovod naj bi namreč po najnovejši različici Slovenijo namesto v Šempetru pri Novi Gorici zapustil v Ratečah. »Gradnja plinovoda predvidenih dimenzij s plinsko postajo velikosti dveh manjših nogometnih igrišč v Ratečah, na površinah, ki so sedaj namenjene tekaškim in kolesarskim stezam, bi pomenila poleg zmanjšanja kakovosti bivanja in vizualne izpostavljenosti tudi konec turističnega razvoja občine Kranjska Gora in dodatne omejitve razvoja lokalnega prebivalstva. Zato projektu

izgradnje plinovoda M10 Vodic-Rateče z okoljevarstvenega vidika, trajnostnega razvoja in pričakovane gospodarske koristi odločno nasprotujemo.« je v pismu, naslovljenem na vlado, poudaril župan Jure Žerjav.

Kot še pravi župan, so jim predstavniki Ljubljanskega urbanističnega zavoda konec oktobra predstavili osnutek projekta za izgradnjo plinovoda, ki naj bi v občino vstopil na Hrušici. »Plinovoda, ki zahteva 40-metrski zaščitni pas, v ozki Zgornjesavski dolini ob obstoječi regionalni cesti, strugi in vodovarstvenem območju reke Save in koridorju železniške trase ni mogoče umestiti. Ob tem je občina v veliki meri v območju Triglavskega narodnega parka, upoštevati pa moramo

tudi naravni rezervat Zelenci in območja Natura 2000 v Karavankah ter zahtevane odmike od obstoječih naselij.« Opozarja, da plinovod občini ne bi prinesel tudi nobenih gospodarskih koristi, saj se nanj ne bi mogli priključiti lokalni porabniki pa tudi, da podpisani mednarodni sporazumi zavezujejo občino ter državo k varovanju narave.

Gradnja skoraj 2.500 kilometrov dolgega plinovoda Južni tok, ki bo ruski plin prek Bolgarije, Srbije, Madžarske in Slovenije pripeljal v Italijo, se bo predvidoma začela decembra letos, končana pa naj bi bila do leta 2015. V Sloveniji naj bi začeli graditi leta 2014. Naložba v slovenski del Južnega toka je vredna milijardo evrov.

KRANJSKA GORA

Prihodnje leto nekaj nižji proračun

Tudi občinski svet Kranjske Gore v tednih pred koncem leta sprejema proračun za prihodnje leto. Svetniki so tako že potrdili osnutek proračuna za 2013 in ga posredovali v petnajstdnevno javno obravnavo. V proračunu je načrtovanih 8,8 milijona evrov prihodkov (lani 9,6 milijona) ter 8,9 milijona odhodkov, pri čemer bo občina za investicije namenila nekaj manj kot tretjino proračunskih sredstev. Približno pol milijona evrov občina namenja projektu rušenja stare in izgradnje nove stavbe Ljudskega doma, ki bo v prihodnjih dveh letih največja investicija v občini, 700 tisoč evrov bo šlo za vzdrževanje in gradnjo cestne infrastrukture, 500 tisoč evrov pa za spodbujanje in razvoj turizma. Naslednja seja občinskega sveta, na kateri bodo svetniki sprejeli dokončno odločitev o proračunu, bo že prihodnji teden. M. A.

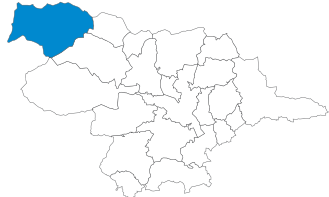
Gradnja plinovoda predvidenih dimenzij, s plinsko postajo velikosti dveh manjših nogometnih igrišč v Ratečah, na površinah, ki so sedaj namenjene tekaškim in kolesarskim stezam, bi pomenila konec turističnega razvoja občine. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

ODDAMO poslovne prostore v Radovljici, Gorenjska cesta 16. Pisarniški prostori se nahajajo v poslovnem objektu Gorenjske banke v I. nadstropju 84 m² (cena najema: 6,5 €/m²), v II. nadstropju 134 m² (cena najema: 5 €/m²) in v III. nadstropju 185 m² (cena najema: 3 €/m²). Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

 zgornjesav'c

WWW.OBCINA.KRANJSKA-GORA.SI

Zgornjesav'c je priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIKA
Marjana Ahačič, GSM: 031/352 514

UREDNIŠKI ODBOR
Bogdan Janša (predsednik), Magdalena Bučič,
Stanko Jakelj

TEHNIŠKI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Dolžina prispevka za objavo ali pismo za rubriko Pisma bralcev sme obsegati največ tri tisoč znakov s presledki in ne sme biti daljši od ene tipkane strani formata A4.

Zgornjesav'c št. 7/letnik XI je priloga časopisa Gorenjski glas št. 98, ki je izšel 7. decembra 2012. Zgornjesav'c je priložen Gorenjskemu glasu in brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v Občini Kranjska Gora, izšel je v nakladi 19.230 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče, Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je polletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2012: 157,50 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

OBČINSKE NOVICE

Da bi bilo prihajajoče leto vsaj takšno kot letošnje

Z županom Juretom Žerjavom smo se tik pred koncem leta pogovarjali o iztekajočem se letu ter o načrtih za prihodnje.

MARJANA AHAČIČ

Največja zgodba letošnjega leta je bila v občini Kranjska Gora popolna obnova osnovne šole Josipa Vandota, kaj ne?

»Prav gotovo. Investicija je bila tudi zaradi sodelavk v občinski upravi in srečne roke pri izbiri izvajalcev izpeljana brezhibno. Šola je bila potrebna korenite prenove. Zadovoljen sem, da smo se je lotili na način, da smo del šole praktično podrli in zgradili na novo ter s tem ustvarili res kvalitetne pogoje za otroke.«

Ste zadovoljni tudi s pogoji v vrtcih?

»Prostora v vrtcih je dovolj. V Mojstrani smo, ker se je pokazala potreba po dodatnem oddelku, postavili tudi kontejnerski vrtec, tako da lahko vsi starši za svoje otroke dobijo prostor v domačem vrtcu in ni potrebno, da bi jih vozili drugam. Zelo sem zadovoljen, da smo pred nekaj leti ohranili in celo obnovili vrtec v Ratečah, ki je zdaj polno zaseden. Odlično dela in mislim, da je za Rateče pomembno, da otroci ostajajo v kraju. Če pogledate samo vsakoletni Vaški dan, kjer se predstavijo, vidite, da vrtec predstavlja tudi pomemben dejavnik pri ohranjanju kulturne dediščine v kraju.«

Občina zagotavlja tudi nadpovprečno veliko sredstev za programe in dejavnosti v šolah in vrtcih.

»Občina zelo racionalno troši proračunska sredstva. Prav zaradi tega tudi del koncesijskih sredstev namenimo tudi za boljše pogoje dela v obeh osnovnih šolah in vrtcih. Gre za sofinanciranje dodatnih dejavnosti; od učenja nemščine, dodatnega učitelja športne vzgoje na nižji stopnji do številnih drugih projektov, kot so sofinanciranje šole v naravi, Unescovo središče, tečajji plavanja, smučanja, gorniški tabor, delo z nadarjenimi učenci, mednarodno sodelovanje itd.«

Od začetka leta je v občini tudi dom za starejše. Se je odločitev zanj izkazala za pravilno?

»To, da nam je s koncesionarjem uspelo izpeljati projekt doma za starejše občane, je izrednega pomena. Na eni strani zato, ker smo pridobili v teh časih še kako pomembnih šestdeset delovnih mest, po drugi strani pa zato, ker so si starejši občani vseskozi želeli, da lahko na jesen živ-

ljenja bivajo v domačem domu. Dom Viharnik se je zelo dobro vključil v življenje v kraju – ali pa se je kraj dobro vključil v življenje domaške skupnosti.«

Katere so bile v preteklem letu poleg teh glavne investicije občine?

»Najprej je treba omeniti obe pridobitvi na področju oskrbe z vodo, to je vodohran Log, ki bo z najkvalitetnejšo vodo poleg spodnjega dela Kranjske Gore napajal tudi Gozd-Martuljek, in črpališče s povezovalnim vodom Lek-Alpina. Slednje predstavlja dodaten vodni vir za Kranjsko Goro. Tako smo iz študije, ki smo jo pred nekaj leti sprejeli, praktično izvedli večino pomembnih investicij na področju oskrbe z vodo in s tem rešili probleme, ki smo jih imeli z vodo. Tudi v cestno infrastrukturo je bilo investiranih precej sredstev. Držimo se štiriletnega načrta obnove občinskih cest. Seveda planov v celoti ne izpolnjujemo, a zavedati se moramo, da je poleg ceste potrebno vedno urediti ostalo infrastrukturo, svoje pa je doprineslo tudi jesensko neurje, ki je zahtevalo dodatna sredstva za sanacijo poškodovanih odsekov.«

Občinski svet v tem mesecu sprejema proračun za prihodnje leto. Kaj so glavni poudarki?

»Nadaljujemo z obnovo občinskih cest, približno 700 tisoč evrov bo namenjenih za to področje. Investirali bomo v vodohran Planica za zagotavljanje sistema oskrbe s pitno vodo. Začenjamo z investicijo v Ljudski dom v Kranjski Gori.«

Kaj pričakujete od Ljudskega doma?

»Stara stavbo bomo nadomestili z novim objektom enake velikosti. Projekt smo sicer začeli pripravljati zelo smelo, z idejo, da bomo v stavbi pridobili tudi prostore za turistično informacijski center pa morda v mansardi turistične apartmaje. A se je skozi projektiranje izkazalo, da je v Ljudski dom bolje postaviti samo kulturno dvorano in v mansardo prostore za kulturna društva in glasbeno šolo. TIC bomo umestili v dvorano Vitranc, ki ima v preddverju ogromno prostora; na ta način bomo v dvorano pripeljali dodatno dejavnost in obiskovalcem TIC-a zagotovili kvalitetno storitev in tudi parkirišče.«

Župan Jure Žerjav /Foto: GORAZD KAVČIČ

Na področju občine teče kar nekaj nacionalnih projektov, najpomembnejši je Planica.

»Planica je projekt nacionalnega pomena. Odprtje Bloudkove velikanke je, brez kakšne posebne reklame, privabilo sedem tisoč ljudi in že to je odgovor na vprašanje, kaj Planica pomeni za Slovenijo. Zadovoljen sem, da se projekt uresničuje v celoti. Seveda prihaja do določenih zamud; ne glede na to, da gre za nacionalni projekt, mora namreč tudi Planica skozi vse faze predpisanih postopkov. Tukaj država bližnjic niti zase ne pozna – kar je v končni fazi tudi prav. V letu 2013 bo Planica eno največjih gradbišč v državi. Posebej bi ob tem rad pohvalil Jelka Grosa, direktorja Zavoda za šport RS Planica. Tako kot je na eni strani ureditev Planice sistemsko postavljena, namreč na drugi strani za uspešnost projekta največ pomeni osebni pristop enega človeka, ki zna izpeljati vse postopke in predvsem zelo korektno sodelovati z lastniki zemljišč, da ne prihaja do nepotrebnih zapletov in zamud.«

Gradbišča za plinski terminal v Ratečah pa drugo leto (še) ne pričakujete?

»Pri Južnem toku sem pravzaprav najbolj presenečen, ker imam včasih občutek, da sem eden redkih ali skorajda edini, ki je sprožil vprašanje, ali transportni plinovod v tako dolino, kot je naša, sploh sodi. Svoja vprašanja in mnenja smo z občine poslali na pristojna ministrstva in vlado, pa za sedaj odgovorov nismo dobili. Za študijo izvedljivosti smo zaprosili gospodarsko družbo Plinovodi. Odgovorili so nam, da je zaupne narave, zato smo se najavili, da pride mo v Ljubljano na razgovor in zahtevamo pojasnila. Vsekakor menim, da bi morali odgovorni razmisliti in v izogibitev težavam, ki nastajajo pri tako pomembnem projektu, plinovod peljati po prvotno

načrtovani trasi proti Šempetru.«

V tej številki Zgornjesavca objavljamo osnutek uredbe o Naravnem rezervatu Zelenci. Kaj prinaša?

»Odllok o naravnem rezervatu Zelenci je bil sprejet že leta 1992 in smo ga zaradi usklajevanja z novo zakonodajo začeli spreminjati. Zakon o ohranjanju narave pa nalaga državi, da Zelence zaščiti z državno uredbo. V postopku sprejemanja sta odllok in uredba v enakem besedilu in z željo po vključitvi vse javnosti objavljamo uredbo v našem časopisu. Pri ohranjanju Zelencev pa sodelujemo tudi v projektu Wetman. To je projekt, ki obsega šest mokrišč v Sloveniji, na katerih bodo izvedeni številni ukrepi. V Zelencih so to prodni zadrževalnik, vzporedni meander, informacijske table. Želim si, da bodo pri izvedbi projekta aktivno sodelovali lastniki zemljišč v Zelencih.«

Želje za 2013?

»Da bi bilo vsaj tako, kot letošnje leto. Mislim, da so nas uspešno pripravili do tega, da če ne pričakujemo, da nam bo slabše, to že pomeni dobro novo. Upam torej, da bomo uspeli ohranjati enak tempo tako pri investicijah kot transferih iz občinskega proračuna. Še pomembneje pa bo, da bo turistično gospodarstvo Kranjske Gore uspelo ohraniti nivo, kakršnega je doseglo v preteklosti. Bolj kot od proračuna smo namreč vsi odvisni prav od uspešnosti gospodarstva. In prav zadnja akcija »Kamenčkov«, ki so s skupnimi močmi poskrbeli za novoletno okrasitev Kranjske Gore in osvetlitev tekaške proge, mi vliva optimizem. Upam, da bodo vsi v čim večji meri izkoristili priložnost, ki jo poleg tradicionalnih prireditev ponujajo januarske bančne igre Interbancario in Evropsko prvenstvo v košarki, septembra 2013.«

Fotovoltaična elektrarna na obnovljeni šoli

Na strehi OŠ Josipa Vandota so postavili fotovoltaično elektrarno z močjo 117 kW.

MARJANA AHAČIČ

Gre za 332 tisoč evrov vredno investicijo, s katero bodo pri povprečni letni osončenosti 1050 ur pridobili 123 MW električne energije iz obnovljivih virov, ki jo bodo prodajali elektro gospodarstvu. Po oceni investitorja bo občina na ta način pridobila okoli 25 tisoč evrov na leto, kar je približno toliko, kolikor je tamkajšnja osnovna šola do sedaj namenjala za ogrevanje objekta. »Kot ravnateljica sem investicije vesela, saj jo vidim kot obliko varčevanja in dodaten vir energije, kar je v današnjih težkih gospodarskih časih še posebej pomembno,« je povedala ravnateljica OŠ Josipa Vandota Cvetka Pavlovčič. »Koliko denarja bomo na ta način privarčevali, pa trenutno težko ocenim, saj smo pravkar končali s temeljito in celovito obnovo šole, torej vključno z energetske sanacije, v okviru

katere je bila narejena nova fasada ter zamenjana vrata, okna in streha objekta. Posledično bo to pomenilo tudi manjšo porabo energije; kolikšno, pa bomo videli spomladi, po kočani kurilni sezoni.«

Občina Kranjska Gora je z obnovo šole v glavnem zaključila projekt energetskih sanacij stavb v javni lasti. »V preteklosti smo obnovili oziroma na novo zgradili praktično vse stavbe v občinski lasti, čaka nas le še obnova stavbe krajevne skupnosti v Ratečah. Razpis, ki ga je pred kratkim objavilo ministrstvo za infrastrukturo in prostor, je žal pisan na kožo "velikim" investitorjem. Občina Kranjska Gora tako velikih investicij, s katerimi bi lahko kandidirali na omenjeni razpis, nima, zato bomo morali pri tem projektu zagotoviti lastna sredstva,« je pojasnil direktor občinske uprave v Kranjski Gori Rajko Puš.

Na strehi obnovljene Osnovne šole Josipa Vandota Kranjska Gora so novembra zaključili montažo fotovoltaične elektrarne.

RATEČE, KORENSKO SEDLO

Mejna preхода nista več strateškega pomena

Mejna preхода Rateče in Korensko sedlo nista več strateškega pomena za Slovenijo, s čimer zanje preneha veljati tudi prepoved razpolaganja z nepremičninami, je pred kratkim sklenila vlada republike Slovenije. Občini Kranjska Gora si je pred približno petimi leti prizadevala, da bi objekte na mejnih prehodih država brezplačno prenesla na občino, a jim pri tem ni uspelo. »Korensko sedlo je takrat dobila direkcija za ceste, ki nam ga je kasneje ponudila za najem ali nakup, za kar pa se nismo odločili. In ker je občina od takrat do danes zgradila kar nekaj lastnih objektov, pa tudi gospodarska situacija se je spremenila, ta hip nismo zainteresirani za nakup objektov, ki so locirani na robu občine,« je pojasnil direktor občinske uprave Rajko Puš. Mejni prehod Karavanke v sosednji občini Jesenice ostaja strateškega pomena za državo. M. A.

Mejni prehod Rateče in Korensko sedlo (na fotografiji) nista več strateškega pomena za državo.

OBČINSKE NOVICE

KRANJSKA GORA

Škodo po neurju že sanirajo

V občini Kranjska Gora je novembrsko neurje poškodovalo predvsem ceste v alpske doline. Neprevozne so tako državna cesta v Vrata, gozdna cesta v Krnico ter občinska cesta v Tamar. Poškodovano je obrežje reke Bistrice, kjer je pri hotelu Špik v Gozd-Martuljku odneslo del brežine; na istem vodotoku je odneslo tudi dva manjša mostova – pri Slovenskem planinskem muzeju in pri soteski Mlačca. Neprevozna je bila tudi cestna povezava med Mojstrano in Krnico v Zgornji Radovni. Tako občina kot država sta že začeli z nujnimi sanacijami. M. A.

Utrditi je potrebno tudi poškodovano brežino pri nekdanjem železniškem mostu na kolesarski stezi. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Mreža kolesarskih povezav

V okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013 Občina Kranjska Gora sodeluje v projektu INTERBIKE, Čezmejnne intermodalne kolesarske povezave.

VIDA ČERNE

Namen projekta je vzpostaviti mrežo kolesarskih povezav na čezmejnem območju s spremljajočo infrastrukturo in mrežo intermodalnih povezav. Partnerji v projektu so določili glavno traso kolesarske povezave, ki bo potekala od Ravenne do Kranjske Gore. Cilj projekta je, da bi jo bilo ob zaključku projekta moč v celoti prepotovati s kolesom. Na odsekih, kjer kolesarskih poti ne bo, bodo predvideni prevozi koles z drugimi prevoznimi sredstvi (vlakom, avtobusom ali ladjo). Osem slovenskih sodelujočih občin (Mestna občina Koper, Hrpelje-Kozina, Cerklje, Komen, Brda, Miren-Kostanjevica, Kobarid in Kranjska Gora) ter osem italijanskih pokrajin (Trst, Gorica, Videm, Benetke, Padova, Rovigo, Ferrara in Ravenna) gradi manjkajoče odseke kolesarskih poti, ki se bodo navezovali na glavno traso, ali pa bo pripravilo gradbeno dokumentacijo, uredilo bo počivališča za kolesarje in drugo spremljajočo infrastrukturo. Pripravljen je že predlog enotnega označevanja poti, podatkovne baze in digitalne infrastrukture za geografski informacijski sistem, iz katerega bodo uporabniki lahko pridobivali informacije o poteh, zanimivostih in ponudbi ob njih. Vzpostavljena je spletna stran, natisnjen pa bo tudi štirijeznični kolesarski vodnik z zemljevidom.

V kranjskogorski občini je bilo prvotno načrtovano, da bomo s pridobljenimi sredstvi v višini 173.500 evrov preplastili takrat še makadamski del kolesarske steze mimo Rateč do nekdanje državne meje z Italijo. Ker projekt najprej ni bil odobren, je bil načrtovani del kolesarske steze urejen iz sredstev občinskega proračuna. V letu 2011 pa je bil projekt naknadno potrjen in tako smo za načrtovana sredstva preplastili del že uničene kolesarske poti med Ratečami in Podkorenem v dolžni 2,2 kilometra.

Sodelujoči partnerji: Regionalni razvojni center Koper (vodilni partner), Mestna občina Koper ter Občine Hrpelje-Kozina, Cerklje, Komen, Brda, Miren-Kostanjevica, Kobarid in Kranjska Gora, pokrajine Trst, Gorica, Videm, Benetke, Padova, Rovigo, Ferrara in Ravenna, Centralna direkcija za mobilnost, energijo in prometno infrastrukturo Regije Furlanija-Juljska krajina, Razvojni agencija ROD iz Ajdovščine, Posoški razvojni center, Regionalna razvojna agencija severne Primorske iz Nove Gorice, tri italijanske lokalne razvojne agencije GAL Venezia Orientale iz Benetk, Delta 2000 iz območja Ferrara in GAL Polesine Delta del Po iz območja Rovigo. Celotna vrednost projekta znaša 3.514.000 evrov. Začel se je marca 2011 in bo trajal do marca 2015.

Uspešni v številnih projektih

Zavod za turizem Kranjska Gora aktivno sodeluje v številnih mednarodnih projektih. Med najpomembnejšimi letošnjimi so Egozero, Solum, Alpe Adria Trail in Interbancario 2013.

MARJANA AHAČIČ

»V zavodu za turizem stalno sodelujemo z domačimi in tujimi partnerji, in zadovoljni smo, da je to sodelovanje obrodilo dobre sadove z vključitvijo Kranjske Gore kot destinacije v mednarodne projekte širšega pomena. Letos nam je uspelo s projekti Solum, Egozero, Alpe Adria Trail in Interbancario. Tako veliki projekti so destinaciji zaupani predvsem na podlagi dolgoletnih izkušenj vseh, ki v destinaciji ustvarjamo in so predvsem dokaz in potrditev preteklega dela ter pravilnosti odločitev,« je povedala direktorica LTO Mirjam Žerjav

Zavod je letos že izvedel prvo fazo projekta Solum pod nazivom Dolina sanjska, kulinarika božanska, za katerega so pridobili nepovratna sredstva čezmejnega razpisa Interreg. Avgusta so tako predstavili novo brošuro značilnih jedi Zgornjesavske doline, ki je nastala pod mentorstvom profesorja dr. Janeza Bogataja, v projektu pa so ob čezmejnih partnerjih sodelovali tudi oljkarji iz Pirana in vinarji iz Ljutomer. Delo bodo nadaljevali tudi v prihodnjih dveh letih. Že pred dvema letoma jim je

»S projektom Interbancario 2013 imamo trenutno največ dela. Na podlagi stanja rezervacij lahko z gotovostjo trdimo, da bo ta dogodek v našo destinacijo prinesel najmanj milijon evrov.«

uspelo s kandidaturo za organizacijo največjega zimskega športnega srečanja evropskih bančnikov, Interbancario 2013. »V projekt so se aktivno vključili hotelirji in žičničarji, Alpski smučarski klub in Nordijsko društvo Planica. Projekt sta podprli tudi Gorenjska banka in Factor banka. Sponzorstvo je že potrdil Vopa pub, trudimo si pridobiti še dodatna sredstva. Na dogodku pričakujemo več kot 1500 udeležencev, ki bodo v destinaciji bivali od pet do sedem dni. Poleg tekmovanj v veleslalomu in tekah na smučeh pripravljajo zanimiv spremljevalni program. Trenutno so udeležbo že potrdili bančniki iz Italije, Nemčije, Švice, Avstrije, Francije, Švedske, Norveške, Finske, Litve, Latvije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine,

Madžarske, Poljske, in Slovenije. Otvoritvena slovesnost bo v nedeljo, 27. januarja, na smučišču Kekec. S projektom Interbancario 2013 imamo trenutno največ dela. Na podlagi stanja rezervacij lahko z gotovostjo trdimo, da bo ta dogodek v našo destinacijo prinesel najmanj milijon evrov,« je optimistična Žerjavova.

Zadovoljna je, ker je letos zaživel še en za Kranjsko Goro pomemben projekt. **Alpe Adria Trail** je pot, ki se začne pri Velikem Kleku (Grossglockner) in se konča ob Jadranskem morju pri Trstu. »K nam pride pot na sedlu Jepca preko Karavank, poteka po stari graničarski poti in ponuja najlepše razglede na Julijske Alpe, še posebej Špikovo skupino. Skozi Srednji Vrh se spusti v dolino in ob Savi vodi do Kranjske Gore. Naslednja etapa pelje preko Vršiča v dolino Soče. Pripravljamo še pot mimo Rateč proti Belopeškemu jezeru. Veseli smo, da smo dobili priložnost sodelovanja v tem projektu, saj se s tem postavljamo ob bok Koroški in Furlaniji. Skupna sta promocija in trženje, kar je tudi izdatno podprto s sredstvi STO,« pojasnjuje Mirjam Žerjav. Na zavodu so letos poskrbeli za

ureditev in označitev trase, pot so predstavili na delavnicah v Italiji, na turističnih borzah v Berlinu in Londonu ter v medijih in na spletu. Pot je tudi v slovenskem jeziku natančno predstavljena na portalu www.alpe-adria-trail.com.

Leto zaokrožuje začetek projekta Egozero, ki vzpodbuja trajnostni sonaravni razvoj turističnih produktov. »Pomeni dodatno promocijsko in prodajno pot, vključeni so tudi ponudniki iz naše destinacije. Na spletni strani www.egozero.si namreč gost lahko rezervira nastanitve in električno vozilo. Preverja lahko ogliščni odtis svojega potovanja. Zanimivosti posameznih destinacij pa so predstavljene tako, da gosta program vodi in vabi k ogledu. Projekt Egozero je bil prvič predstavljen na borzi WTM London, kjer je prejel priznanje WTM world responsible tourism 2012,« je še povedala Žerjavova.

»Izkoristila bi priložnost in se vsem partnerjem zahvalila za izkazano zaupanje in sodelovanje. Partnerjem, sodelavkam in sodelavcem, občankam in občanom pa želim vesele praznike in veliko sreče v prihajajočem letu,« še dodaja Mirjam Žerjav.

Za promocijo turističnih poti

Cilj projekta SLOW TOURISM je podpirati in promovirati »slow« turistična potovanja v Italiji in Sloveniji, še posebej na področjih z naravnimi in okoljskimi posebnostmi.

VIDA ČERNE

Občina Kranjska Gora je vključena v projekt SLOW TOURISM, Valorizacija in promocija turističnih "slow" poti med Italijo in Slovenijo. V projektu sodeluje kar 30 partnerjev z vseh upravičenih področij programa in bo trajal 36 mesecev. Partnerji v projektu so lokalne razvojne agencije in lokalne akcijske skupine ter institucionalni organi, kot so pokrajine, občine, nacionalni parki, znanstveni oddelek Univerze v Trstu in specializirane organizacije s področja turizma. Cilj projekta je podpirati in promovirati »slow« turistična potovanja v Italiji in Sloveniji, še posebej na področjih z naravnimi in okoljskimi posebnostmi, kot so naravni parki in zaščitena območja ter reke in vodne poti. Cilj projekta SLOW TOURISM je pravzaprav podpiranje in povečanje oblik »sproščujočega turizma« in oblikovanje naravi prijaznih turističnih produktov. Aktivnosti so usmerjene v združevanje in oblikovanje

Cilj projekta SLOW TOURISM je pravzaprav podpiranje in povečanje oblik »sproščujočega turizma« in oblikovanje naravi prijaznih turističnih produktov. / FOTO ARHIV LTO

mreže okoljskih in podeželskih virov za enoten in skupen razvoj turističnih potencialov. Cilj želimo doseči z vzpostavitvijo celostno zaokroženih ukrepov za promocijo in ovrednotenje mreže SLOWTOURISM na čezmejnem območju S Jadrana preko izvajanja pilotnih projektov na celotnem področju. Poleg marketinških, komunikacijskih in izobraževalnih

dejavnosti bo projekt uresničen tudi z vzpostavitvijo pravih »Slow točk« v Italiji in Sloveniji. Na našem območju smo za ta projekt določili, da so to Martuljski slapovi. Že

pred pričetkom tega projekta je bila izdelana projektna dokumentacija, ki je zajela celotno in zelo zahtevno obnovo te edinstvene poti. Projekt obnove poti je bil izdelan tako, da je predvidel predvsem ukrepe, ki bi zagotavljali varnost obiskovalcev ter preprečevali nastajanje škode zaradi erozije in vode. Ker se pot nahaja v Triglavskem narodnem parku, je pri načrtovanju del potrebno upoštevati tudi smernice soglasjedalcev.

Dela, za katera smo uspeli pridobiti 110 tisoč evrov sredstev v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013, so bila letos septembra uspešno končana. Vsekakor bo v prihodnjih letih potrebno z deli nadaljevati in tako urediti eno najlepših poti na območju naše občine.

KRAJEVNE NOVICE

Dva obraza doline Vrata

Znana in priljubljena dolina Vrata pod vznožjem očaka Triglava je letos poleti s čudovito okolico spet navduševala številne planince, narava pa je jeseni pokazala tudi kruti obraz.

JANKO RABIČ

Za prijetno počutje in pestra doživetja so v poletni sezoni skrbeli člani Planinskega društva Dovje-Mojstrana, ki imajo v Vratih dve planinski postojanki. Posodobljen Aljažev dom je beležil dober obisk planincev pred vzponom v triglavsko pogorje in ob vrnitvi nazaj v dolino. V Šlajmerjevem domu so spomladi in jeseni različnim planinskim društvom, šolam in drugim organizatorjem omogočili izvedbo planinskih taborov, tečajev, šol v naravi in drugih izobraževanj. Organizirali so tradicionalno 33. planinsko slikarsko kolonijo, na kateri so slikarji na platno prenesli čudovite motive Vrat in okoliških vrhov. Dela so sedaj na ogled v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani. Novembrska vodna ujma je dolini Vrata povzročila veliko škodo. Reka Triglavska Bistrica je skupaj z okoliški-

mi hudourniki poplavljala v celotni dolžini do Mojstrane. Odnesele so več manjših mostov, večje pa poškodovale. Najbolj je bila poškodovana državna cesta od Mojstrane do Vrat. Na nekaterih mestih jo je voda povsem odnesla, v skupni dolžini od 150 do 200 metrov. Poleg tega je voda nanesele velike količine peska in mulja. Na več mestih iz Mojstrane do Vrat sta bila poškodovana kablja za elektriko in telefon.

Zelo je bila poškodovana tudi planinska pot Triglavske Bistrice, ki vodi iz Mojstrane v dolino Vrat. Tudi najstarejši domačini ne pomnijo takšnega divjanja reke in hudournikov.

Pri Planinskem društvu Dovje-Mojstrana so bili najprej zelo zaskrbljeni, saj so se bali, da bo v primeru nevozne ceste obratovanje postojank prihodnjo sezono povsem onemogočeno. Po besedah predsednika Mira

Eržena so se razveselili novice, da se bo sanacija kmalu začela. Razmere so si po neurju ogledali predstavniki Direkcije Republike Slovenije in v novembru z izvajalci že začeli z deli. Najprej so poskrbeli za odstranitev peska in mulja, nadaljujejo z odpravo poškodb in obnovo cestišča ter izgradnjo opornih zidov. Čeprav so cesto toliko usposobili, da lahko izvajajo dela, še naprej ostaja zaprta za promet.

Due volti della valle VRATA

Nota e popolare valle di Vrata ai piedi del monte "patriarca" Triglav ha questa estate con i suoi bellissimi dintorni di nuovo appassionato numerosi escursionisti. Il rinnovato rifugio di Aljaž ha registrato una buona visita degli scalatori prima della loro salita sulla catena montuosa del Triglav e dopo il loro ritorno nella valle. L'acqua piovana di ottobre ha causato gran danno alla valle di Vrata. Anche i più vecchi abitanti della zona non si ricordano del fiume e dei torrenti tanto impetuosi. Gli escursionisti sono lieti che è già iniziata la riabilitazione della strada danneggiata che porta nella Valle e che per il momento rimane chiusa al traffico.

Zwei Gesichter des Vrata-Tals

Das bekannte und beliebte Vrata-Tal am Fuße des Berges Triglav begeisterte mit ihrer wunderschönen Umgebung auch diesen Sommer wieder zahlreiche Wanderer. Die renovierte Hütte »Aljažev dom« verzeichnete guten Besuch vor dem Aufstieg in das Triglav-Gebirge und bei der Rückkehr ins Tal. Das Hochwasser im Oktober verursachte im Vrata-Tal große Schäden. Auch die ältesten Einwohner können sich nicht an einen so wilden und reißenden Fluss erinnern, wie im vergangenen Oktober. Die Wanderer haben aber einen Grund zur Freude: Die Sanierungsarbeiten der beschädigten Straße, die ins Tal führt, haben bereits begonnen. Vorerst bleibt diese Straße für den Verkehr jedoch gesperrt.

The two faces of the Vrata Valley

The renowned and popular Vrata valley, just below the great mountain Triglav put smiles on the faces of numerous mountaineers this year again, with its wonderful surroundings. The modernized Aljažev dom hosted many mountaineers before they ascended into Triglav and when they returned back to the valley. The rigorous weather of October damaged the Vrata valley pretty bad. Even the oldest among the locals cannot recollect such a wild river and torrent flow. The mountaineers are glad the reparations of the damaged road into the valley have already started, but the road still remains closed for the public.

Žive jaslice v ledenih slapovih

Tudi letos se v čudovitem ambientu ledenih slapov v slikoviti soteski Mlačca pri Mojstrani obeta tradicionalna, že enajsta postavitve predstave živih jaslic, tokrat poimenovana Spektakel v ledu.

Na led se je ob vajah že postavilo 24 mladih igralcev iz celotne Gorenjske. Predstava živih jaslic je krepko presešla svoj prvotni okvir. Je malce daljša, vanjo pa so ustvarjalci vnesli še več glasbe, petja in plesa kot ponavadi. Posebej slednji predstavlja igralcem izziv, saj plesati v derezah ni mačji kašelj – še posebej za pastirčke in anjele, ki stojijo v ledeni steni. Predstava v režiji **Nataše Cotman** in **Elizabete Skumavc** je ohranila okvirno zgodbo. Letos jo pripove-

duje sodobna družina, ki se izgublja v vsakodnevnih opravilih. Na koncu pa člani znova najdejo medsebojni dialog in se zazrejo drug k drugemu. Osrednja zgodba je seveda svetopisemska – ustvarjalci upajo, da bo obiskovalcem na svojstven način pričarala skrivnost božičnih dni, želijo pa tudi, da bi na koncu nastopajoči z obiskovalci združno zapeli vsem znano Sveto noč.

Lik snežne kraljice je letos dobil pravo ledeno kraljestvo, ki se raz-

prostira pred vstopom na prizorišče. Po grajskem hodniku se bodo obiskovalci podali do ogromnega ledenega prestola, na katerega se bodo najmlajši lahko tudi povzpeli. Sprehodili se bodo po parku ledenih vrtnic, lepotilnega salona Ivje ter do vodnjaka želja. Pot jih bo vodila mimo rudnika ledenih kristalov in Galerije polarnih vetrov. Ne da se prešteti vseh skulptur, svečk, obokov, velbov, rožic, lampijonov, smrekic, vodometov, jezerc in okraskov iz ledu, ki bodo pričakali gledalce ob vstopu na tribune. Poseben čar dodajo ledu bakle: v njihovem soju ledene

svečke oživijo, zatrepetajo in zaplešejo. V enega od štirih jezerc je vstavljen vodomet, ki ga je letos mojster ledu **Pavel Skumavc** odstrl, tako da se še lepše vidi osvetlitev s podvodnimi reflektorji. Tribune so pripravljene tako, da vsi vidi-jo na prizorišče. Izstop iz prizorišča je dobil dva ogromna ledena stolpa, ki kot stražarja pozdravljata obiskovalce, ob njima pa so postavljene stacionarne jaslice. Tudi se-stop je dodelan v ledeni hodnik, ki ga osvetljujejo bakle in stotine

lučk, ki dajejo celotnemu ambientu svojevrstno čarobno vzdušje. Dostop na prizorišče je enostaven in bo jasno označen ter urejen tudi za družine z otroškimi vozički ter za invalide. Organizatorji so pripravili »stojnice za lažje čakanje« – na voljo bosta topla hrana in pijača. Dodatni program pa vključuje tudi ogled ledenega kraljestva Snežne kraljice, ogled božičnega vrta Viharnik, obsijanega z 11 tisoč lučkami, ter ogled Slovenskega planinskega muzeja.

Čarobni prizori ledu in svetlobe v soteski Mlačca / Foto: arhiv organizatorja

Žive jaslice v umetnih ledenih slapovih – predstavo Spektakel v ledu – v soteski Mlačca – Mojstrana si bo možno ogledati 25., 26., 27., 28., 29., 30. 12. 2012 ter 1., 5. in 6. 1. 2013 ob 16., 17. in 18. uri. Predhodna rezervacija vstopnic ni potrebna, razen za večje skupine.

Predstava s prazničnim vzdušjem tokrat že enajstič / Foto: arhiv organizatorja

OBČINSKE NOVICE

Les je kralj

Pod tem geslom na Belci znova obratuje žaga, kar je v teh kriznih časih vsekakor vzpodbudna novica.

KARMEN SLUGA

Odprla sta jo domačina, Davorin Štefančič in Blaž Mertelj, ki si za začetek predvsem želita, da bi domačini les znova začeli prodajati na Belco. Na odprtju žage, kjer bo za začetek zaposlenih pet ljudi, so govorniki poudarjali predvsem pomen lesa za ogrevanje v prihajajočih letih. »Z lokalnim energetskim konceptom močno zamujamo, zato moramo sto-

piti skupaj in se začeti ogrevati na lesno biomaso, kar je edini naravni cikel,« je povedal Mertelj in dodal: »Les je kralj! Gozdovi so naše bogastvo, ki ga moramo spoštovati, zanj pa skrbeti odgovorno in gospodarno.« Na žagi odkupujejo hlodovino vseh kvalitet, poskrbijo pa še za posek in spravilo lesa. Obilo poslovnih uspehov je lastnikoma žage na odprtju zaželel tudi kranjskogorski župan Jure Žerjav.

DOVJE

Zahtevna obnova cerkve sv. Mihaela

Župnijsko cerkev svetega Mihaela na Dovjem sta v preteklosti poškodovala dva potresa. Še najbolj drugi leta 1998, ki je pošteno razmajal nosilne loke. Obnova se je pošteno zavlekla, posledice pa so predstavljale vse večjo nevarnost, da bi se ob ponovnem potresu lahko zidovi v notranjosti porušili. To je bil tudi glavni razlog, da se je letos začela intervencijska sanacija. Vodi jo Župnija Dovje pod strokovnim nadzorom kranjske enote Zavoda za varstvo naravne dediščine in ob sodelovanju Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport. Župnik Franc Juvan in Janez Dolžan, ki z drugimi domačini pomaga pri delih, sta povedala, da gre za zelo zahtevne gradbene posege. Izvajalci so injicirali razpoke v obokih in lokih, namestili horizontalne armirane betonske vezi pod kapnimi legami ter vertikalne vezi in jeklene zatege med vezmi. Za naprej jih čaka še utrditev temeljev zidov in odvodnjavanje. Polovico denarja za sanacijo bo prispevala država, druga sredstva zbirajo v župniji, pomagala bo tudi Ljubljanska nadškofija. Omenimo še, da so lani v dovški župniji tudi temeljito obnovili farovško znamenje. J. R.

Izvajalci so nad zidovi pod ostrejšem namestili armirane in jeklene betonske vezi. Čaka še utrditev temeljev zidov in odvodnjavanje. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

DOVJE-MOJSTRANA

Planinsko priznanje Janezu Kramarju

Preteklo soboto so v Prevaljah pripravili slovesno podelitev najvišjih priznanj Planinske zveze Slovenije za leto 2012. Gre za nagrade, ki jih planinska organizacija svojim najzvestejšim, najboljšim in najuspešnejšim članom podeljuje za dolgoletno delo na različnih področjih raznolike planinske dejavnosti. Med nagrajenci je bil letos tudi Janez Kramar, član Planinskega društva Dovje-Mojstrana, ki je ob 70-letnici prejel spominsko plaketo. To priznanje Planinska zveza Slovenije podeljuje ob življenjskih jubilejih svojim najzaslužnejšim članom za njihovo dolgoletno zvesto in izjemno uspešno delo. M. A.

Aktivno delo krajevne skupnosti

Tudi na območju KS Dovje-Mojstrana se je v preteklih dveh mesecih veliko dogajalo. Sanirajo škodo po poplavih, zbirajo predloge za občinski proračun in se pripravljajo na krajevni praznik.

MARJANA AHAČIČ

»Veliko škode in težav je povzročilo novembrsko deževje in neurje. Reka Bistrica je odnesla most v "Fabrki" in obe brvi pri Peričniku in Planinskem muzeju. Aktivnosti za most so že stekle. Težave je povzročal tudi ponoven izpust kanalizacijskih vod v reko Savo, kjer po zagotovilih pristojnih v podjetju ČD-SHW zadevo urejajo. Priključevanje na kanalizacijski sistem naj bi se za tiste, ki imajo to možnost, nadaljevalo. Za vse druge pa bo potrebno v prihodnjih letih urediti individualne čistilne naprave,« so sporočili s sveta krajevne skupnosti. »Veliko časa je bilo namenjeno tudi pripravi predlogov za občinski proračun za leto 2013. Problemov in želja je veliko, največje pa so: nadaljevanje programa asfaltiranja in vzdrževanja občinskih cest, potrebe po parkiriščih, še posebej pri cerkvi in mrliških vežicah na Dovjem. Ureditev območja "Fabrke" s stanovanjskim

Po petindvajsetih letih dela za krajevno skupnost dolgoletna tajnica KS Cirila Kosmač Rabič zdaj odhaja med (aktivne) upokojence. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

blokom z neprofitnimi stanovanji, parkirišči, garažami in vrtički. Projekt pločnikov skozi naselje Belca in ureditev

javne razsvetljave v skladu z letnim planom. Predlog za projekt in izvedbo osrednjega trga v Mojstrani. Ureditev

meteornih voda, ki ob močnih nalivih povzročajo veliko škode, kot tudi nadaljevanje urejanja in menjave vodovodnih cevi v omrežju, hkrati kjer potekajo sanacije občinskih cest,« opozarjajo v svetu KS, kjer so veseli in ponosni na delo domačih društev, zato podpirajo njihova prizadevanja, da proračunska sredstva za njihove dejavnosti ostanejo vsaj na lanski višini. Zadovoljni so tudi, da je zasebno podjetje zagnalo žago na Belci.

»Do spremembe bo prišlo tudi na mestu tajnika krajevne skupnosti, saj dolgoletna tajnica, gospa Cirila Kosmač Rabič, po 25 letih dela v pisarni KS odhaja v pokoj. Verjamemo, da bo s svojimi izkušnjami ostala aktivna v kraju,« so prepričani v svetu krajevne skupnosti, kjer se ob zaključku leta vsem krajanom in krajanom zahvaljujejo za sodelovanje. Ob krajevnem prazniku, 16. decembru, pa vabijo vse, naj se v čimvečjem številu udeležijo decembrskih prireditev.

Za še več ločeno zbranih odpadkov

Kljub načeloma dobrim rezultatom ločenega zbiranja se ob naključnem pregledu zabojnikov za ostanke odpadkov še vedno zgodi, da je v njih skoraj tri četrtine takšnih odpadkov, ki ne sodijo vanje.

MARJANA AHAČIČ

»Opažamo, da nekateri gostinci še vedno odlagajo ostanke kuhinjskih odpadkov v zabojnike za odlaganje ostankov odpadkov, čeprav so jih zakonsko zavezani oddajati pooblaščenim zbiralcem. Za sankcioniranje le-teh bo poskrbela medobčinska inspekcija. Pa tudi občani bodo morali pristopiti k še boljšemu ločevanju odpadkov,« poudarja Henrika Zupan, direktorica javnega podjetja Komunala, ki v občini skrbi za zbiranje, odvoz, obdelavo in odlaganje odpadkov.

»Odpadki se ločijo na tiste, ki jih lahko predelamo, in tiste z visoko kalorično vrednostjo, ki služijo ogrevanju. Odpadna embalaža, odpadna električna in elektronska oprema, odpadne baterije in akumula-

Kljub načeloma dobrim rezultatom se bo potrebno še bolj potruditi z ločevanjem odpadkov.

Delovni čas zbirnega centra bo po novem letu spremenjen, tako da bo odprt tudi ob ponedeljkih od 7. do 17 ure.

torji ter izrabljene avtomobilske gume so izdelani iz kakovostnih surovin, ki jih tako s predelavo pripravimo za ponovno uporabo. Tako pripravimo naravne vire surovin, v večini primerov pa je predelava tudi manj energetska kot pridobivanje primarne surovine,« razlože, ki govorijo v prid ločevanju odpadkov, pojasnjuje Zupanova. »Odpadki z visoko kalorično vrednostjo, ki niso izdelani iz tako kakovostnih suro-

vin, pa velikokrat končajo kot material za ogrevanje peči, ki potrebujejo visoke temperature in potem služijo za ogrevanje naselij ali pri procesih za pridobivanje posameznih surovin.« Predvsem pa, poudarja, z ločevanjem odpadkov na izvoru podaljšujemo življenjsko dobo odlagališč. Komunala Kranjska Gora je v letu 2011 začela zbirati tudi biološke kuhinjske odpadke iz gospodinjstev. Nekatera gospodinjstva so se odločila

za kompostiranje na lastnih zemljiščih, drugi pa so se vključili v odvoz bioloških odpadkov, ki poteka vsako sredo. Zbrano frakcijo odpeljejo v ljubljanski KOTO. Letos je bila dokončana tudi kompostarna, kjer lahko občani brezplačno odlagajo zeleni vrtni odpad. Uradne ure so prilagojene obratovanju zbirnega centra.

»Akcijsko zbiranje kosovnih odpadkov poteka enkrat na leto, ker je zbirni center vedno bolj obiskan in imajo občani štiri dni v tednu možnost odlaganja kosovnih odpadkov. Prav tako v teh dneh na zbirnem centru lahko odlagajo tudi nevarne odpadke iz gospodinjstev. Ločeno zbran papir in steklo pa je potrebno še vedno odlagati v zbiralnicah oziroma eko otokih ali pa v zbirnem centru,« še pojasnjuje Henrika Zupan.

Uporabniki na sedežu Komunale še vedno lahko kupijo različne zabojnike. Na razpolago so rjavi zabojniki za organske odpadke, zeleni zabojniki za ostanke odpadkov in zeleni z rumenim pokrovom ali rumeni zabojniki za plastično in kovinsko embalažo namesto prozornih vreč. V javnem podjetju pa bodo vsekraj vsakršnega koristnega in konkretnega predloga uporabnikov za izboljšanje poslovanja, še poudarja direktorica.

ODDAMO poslovni prostor v centru Kranjske gore na Borovski cesti 95. Prostor s samostojnim vhodom se nahaja v poslovnem objektu Gorenjske banke in sicer pritičju, v velikosti 28,00 m². Cena najema: 8,40 €/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

RS, št. 11/04, 70/06, 58/09 in 93/10), Uredbe o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04) in Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07 in 43/08, 8/12).

Meja naravnega rezervata je določena na državni topografski karti v merilu 1:5000. Meja poteka od izhodiščne točke na JZ delu, kjer trasa železniške proge seka mejo k.o. Podkoren, proti SV po meji med k.o. Podkoren in k.o. Ratače do magistralne ceste, nato se obrne proti V in teče po južni strani parkirišča in magistralne ceste do parc. št. 674/2, kjer se obrne proti jugu in poteka po zahodni meji parc.št. 674/2 in 676, nato pa po njeni južni meji v smeri proti vzhodu do parc. št. 666, kjer se obrne in poteka po njeni zahodni meji do parc. št. 677/2 in dalje ob vseh mejah te parcele in sicer naprej v smeri proti zahodu nato v smeri proti severu ter spet v smeri proti zahodu po severni meji te parcele in po zahodni meji te parc. v smeri proti jugu ter nato proti vzhodu, dokler ne doseže zahodne meje parc. št. 666 ter teče po njej do struge reke Save ter se nadaljuje ob strugi do prečkanja v smeri zahodne meje parc. št. 630 ter po tej meji do nasipa biveše železniške proge (parcela št. 796), kjer po južnem robu parcele nadaljuje proti zahodu do jugovzhodnega vogala parcele 575/1, tam prečka parcelo št. 796, nadaljuje po vzhodnem in severnem robu parcel 575/1, sledi severnim robovom parcel št. 583/3 in št. 568/1, po slednji nadaljuje po njenem zahodnem robu, ponovno prečka parcelo št. 796 in po njenem južnem robu nadaljuje v smeri zahoda do vzhodnega vogala parcele št. 499/1, od tu po južnem robu parcel št. 499/1, 496/3, 496/1 in 492/1 do jugozahodnega vogala parcele št. 492/1, nadaljuje po njeni zahodni meji, po parcele 796, kjer nadaljuje po njeni južni meji do parcele št. 451/1, ob kateri po vzhodni meji doseže jugovzhodni vogal; od tu nadaljuje po južnih mejah parcel 451/1, 475/1, 474/1, 467/1, 461/1, 460/1, 459/1 in 464 do izhodiščne točke - meje k.o. Podkoren.

III. Varstveni režimi in razvojne usmeritve (7. – 9. člen)

Za območje naravnega rezervata se določajo varstveni režim in sicer za ravnanja, posege in dejavnosti, ki bi lahko negativno vplivali na lastnosti izjemne naravne vrednote, na rastlinske in živalske vrste, njihove habitate in habitatne tipe. Izjeme od varstvenih režimov se nanašajo na: izvajanje ukrepov varstva narave in naravovarstvenih nalog, izvajanje nalog obveznih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda, izvajanje kmetijske

in gozdarske dejavnosti v tradicionalni intenzivnosti in praksi, vključno z vzdrževanjem obstoječih kmetijskih objektov za kmetijsko rabo ter sanacija gozda v primeru vetroloma ali druge naravne nesreče in ukrepe, s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo negativni vplivi na naravni rezervat iz okolice in se kot naravovarstveni pogoji ali usmeritve opredelijo v dovoljenjih, soglasjih, mnenjih ali naravovarstvenih smernicah. Določajo se tudi razvojne usmeritve, ki so naravnane v spodbujanje obiskovanja naravnega rezervata, pri katerem je narava v središču pozornosti obiskovalcev, ter v spodbujanje naravi prijaznega kmetovanja.

IV. Upravljanje naravnega rezervata (10. – 11. člen)

Osnutek uredbe določa upravljanje naravnega rezervata na podlagi 130. člena ZON in sicer je predložena rešitev, da upravljanje naravnega rezervata zagotavlja ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave v režijskem obratu. Del upravljaljskih nalog, zlasti dnevno operativnih, upravljavec s skrbniško pogodbo ali pogodbo o varstvu prenese na skrbnika ali lastnika zemljišč. Sporazumno z občino Kranjska Gora se v sklepanje pogodbe o varstvu ali skrbniške pogodbe vključuje tudi občina. Stroške upravljanja si država in občina razdelita tako, da vlada prek ministrstva, pristojnega za ohranjanje narave, zagotavlja sredstva za izvajanje upravljaljskih nalog, občinski pristojni organ pa sredstva za izvajanje nalog pogodbenega varstva ali skrbništva.

V. Financiranje (12. člen)

Navedeni so viri financiranja upravljanja naravnega rezervata, ki so državni proračun, občinski proračun, donacije in dotacije, sredstva, pridobljena na podlagi razpisanih projektov, ali drugi viri.

VI. Nadzor (13. člen)

Nadzor nad spoštovanjem uredbe v naravnem rezervatu skupaj zagotavljata država in občina in sicer država prek inšpekcijskega nadzora s strani pristojnih inšpektorjev v skladu z Zakonom o ohranjanju narave, kar določa osnutek uredbe, občina pa prek občinskih redarjev, kar določa občinski odlok.

VI. Prehodne in končna določba (14. – 15. člen)

Prehodne in končne določbe se nanašajo na določitev prenehanja veljavnosti obstoječega akta o zavarovanju.

Na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije (32. redna seja, dne 4.10. 2012), s katerim je določila besedilo Osnutka uredbe o Naravnem rezervatu Zelenci, in pooblastila Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, da ga objavi v javnem glasilu,

objavljamo

OSNUTEK UREDBE o Naravnem rezervatu Zelenci.

Podroben kartografski prikaz meje naravnega rezervata je do 15. januarja 2013 na vpogled

na oglasni deski v prostorih občine Kranjska Gora.

Pripombe lahko podate do 31. januarja 2013 kot zabeležko v vpisni knjigi na občini Kranjska Gora ali jih posredujete pisno na naslov: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Dunajska 22, 1000 Ljubljana, ali elektronsko na naslov: gp.mko@gov.si.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje bo na podlagi prejetih pripomb in strokovnih stališč do pripomb pripravilo

Predlog uredbe o Naravnem rezervatu Zelenci.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje

(2) Vlada in občinski pristojni organ (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelj) izvajata ustanoviteljske pravice in obveznosti tako, da:

- skupaj financirata upravljanje naravnega rezervata tako, da zagotavlja:
 - Vlada sredstva za naloge iz drugega odstavka 10. člena te uredbe, razen nalog iz 4., 7. in 8. točke drugega odstavka 10. člena te uredbe;
 - občinski pristojni organ sredstva za izvajanje nalog iz 4., 7. in 8. točke drugega odstavka 10. člena te uredbe;
- občina sodeluje pri izvajanju nadzora z občinsko redarsko službo;
- skupaj potrdita načrt delovanja in urejanja naravnega rezervata iz 10. člena te uredbe.

(3) Ustanovitelja podrobneje uredita medsebojna razmerja iz prejšnjega odstavka s pogodbo.

II. OBMOČJE NARAVNEGA REZERVATA

5. člen

(opis naravnega rezervata)

(1) Naravni rezervat obsega v osrednjem, zahodnem in severnem delu povrno jezero, izvirna okna, vodne struge in močvirje z barjem, na zahodnem obrobnem delu gozd, na vzhodnem in južnem obrobnem delu pa travnike in nlive. Območje ima izjemne hidrološke, ekološke in krajinske lastnosti, ki jih pogojuje voda. Iz izvirnega jezera se voda pretaka v vijugaste struge in razširja po povrhnem močvirju. S tem ustvarja habitate močvirskim in vodnim rastlinskim in živalskim vrstam ter oblikuje izjemni krajinski vzorec.

(2) Zelenci so naravna vrednota državnega pomena (id. št. 360), del ekološko pomembnega območja (id. št. 26800) in posebno ohranitveno območje (SI3000087).

6. člen

(meja naravnega rezervata)

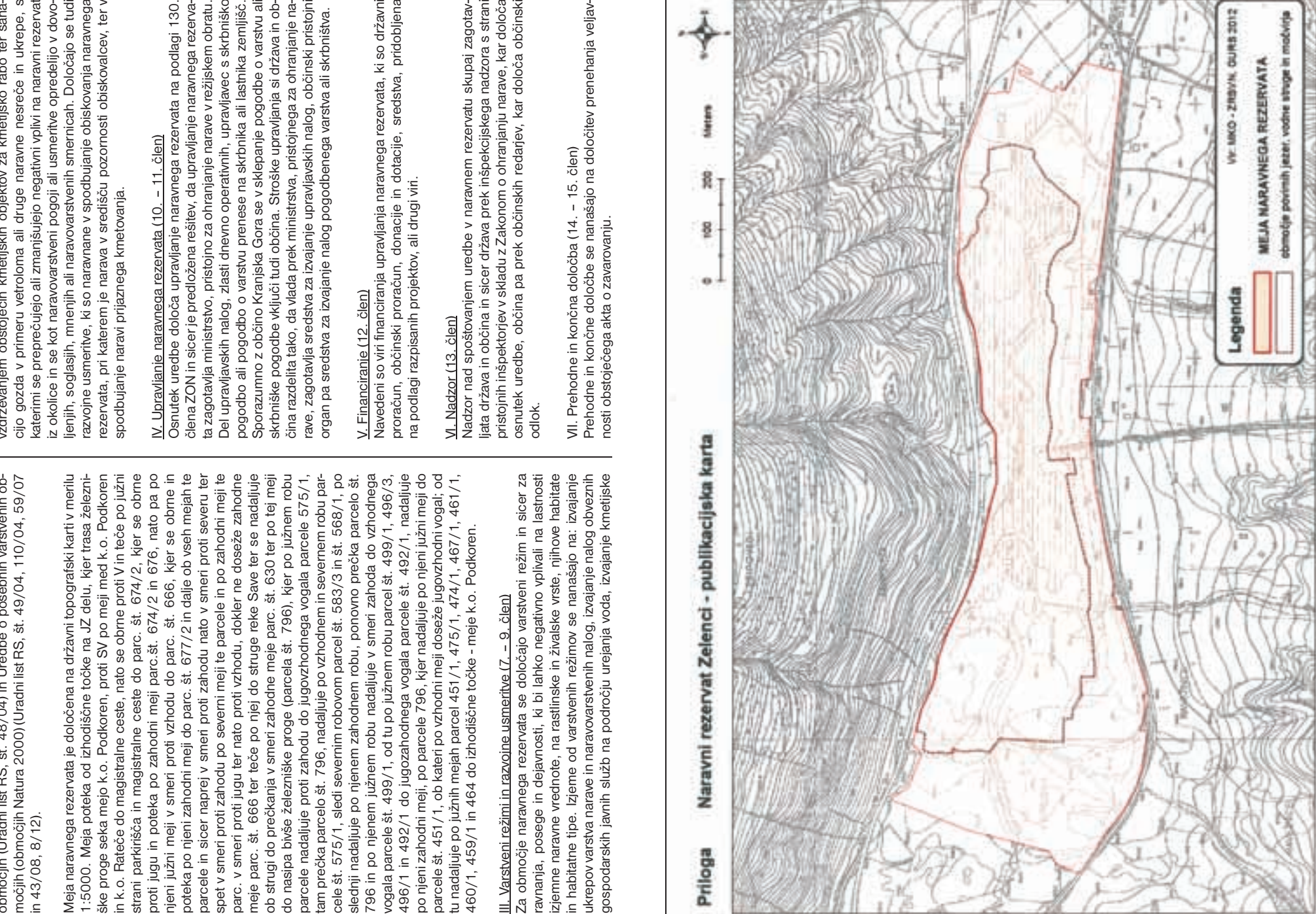
(1) Meja naravnega rezervata je določena na državni topografski karti v merilu 1 : 5000.

(2) Meja iz prejšnjega odstavka se prikaže na digitalnem zemljiško katastrskem prikazu na parcelo natančno.

(3) Državna topografska karta iz prvega odstavka tega člena in izpis zemljiško katastrskega prikaza iz prejšnjega odstavka se v izvirniku hranita pri ministrstvu, pristojnem za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo). Dvojnik se hrani tudi pri občinskem pristojnem organu, krajevno pristojni upravni enoti in pri upravljavcu naravnega rezervata.

(4) Meja naravnega rezervata iz prvega odstavka tega člena je informativno prikazana na publikacijski karti v merilu 1 : 7 000, ki je kot priloga sestavni del te uredbe.

Priloga Naravni rezervat Zelenci - publikacijska karta

III. VARSTVENI REŽIMI IN RAZVOJNE USMERITVE

7. člen

(varstveni režimi)

(1) Na območju naravnega rezervata so prepovedani vsi posegi, dejavnosti in ravnanja, ki bi lahko spremenili hidrološke, geomorfološke in krajinske lastnosti naravne vrednote, življenjske razmere rastlinskih in živalskih vrst, značilnosti habitatnih tipov, poslabšali kvalitete habitatov ali kako drugače spremenili značilnosti naravnega rezervata, zlasti pa je prepovedano:

- graditi, postavljati ali nameščati objekte, naprave, predmete, reklamne ali oznake;
- zasipavati, kopati, ali drugače spremenjati oblikovanost površja;
- izvajati regulacije, melioracije, utrjevati ali uravnavati brežine izvirov in potoka;
- odzematati, zadrževati vodo ali drugače spremenjati vodni režim;
- odlagati, metati, nameščati v vodo ali spuščati po vodi predmete ali snovi;
- kopati ali potapljati se;
- čohariti ali uporabljati druga vodna plovila;
- spremenjati naravno temperaturo in sestavo vode;
- obseskovati obvodno rastlinje;
- požigati rastlinje;
- sekati gozd na golo;
- izvajati ribolov in lov na območju povrtnih jezer, vodne struge in močvirja, kot je označeno na karti iz prvega odstavka prejšnjega člena;

13. izkopavati, lomiti, nabirati ali drugače poškodovati rastline, odzematati rastline in živali iz narave ter se približevati gnezdiščem ali koliščem živali ali izvajati druga ravnanja, s katerimi se živali namerno vznemirjajo, poškodujejo ali uničujejo, razen selektivno uničevati komarje z biološkimi sredstvi, ki nimajo negativnega vpliva na druge vrste;

- naseljevati, doseljevati ali gojiti katekoki živali ali rastline;
- izvajati raziskave v času, na način in v obsegu, ki ni skladen z varstvenimi cilji te uredbe;
- umetno osvetljevati ali zatemnjevati habitate rastlin in živali ali druge dele naravnega rezervata;
- hoditi zunaj urejenih poti;
- voziti se s kolesi in vozili na motorni pogon;
- strojno čistiti in pljučiti sneg;
- kuriti ogenj;
- puščati pse s povodca;
- metati ali drugače sprožiti eksplozivna telesa, izvajati glasno glasbo ali drugače povzročati hrup, ki je večji od predpisanih vrednosti s področja varstva pred hrupom;

- snemati filme, videospote in druge video produkte za javno predvajanje, katerih vsebina je v nasprotju z varstvenimi cilji te uredbe
- izvajati predstave, nastope, shode in druge množične prireditve in tekmovanja.
- Prepovedano je postavljati svetila tako, da osvetljujejo naravni rezervat, ter soliti parkirišče in dovozni cesti na parkirišče tako, da se sol izceja v naravni rezervat.

(3) Ravnanja iz 15. in 23. točke prvega odstavka tega člena je treba prijaviti upravljavcu naravnega rezervata zaradi preveritve njihove skladnosti z varstvenimi cilji te uredbe najmanj 15 dni pred nameranimi ravnanjem.

(4) Če upravljavec naravnega rezervata ugotovi, da ravnanja iz prejšnjega odstavka niso skladna z varstvenimi cilji te uredbe, mora o tem obvestiti prijavitelja pred rokom, navedenim v prijavi za izvedbo ravnanja.

8. člen

(Izjeme od varstvenih režimov)

(1) Ne glede na prepovedi iz prvega odstavka prejšnjega člena se lahko v skladu z varstvenimi cilji te uredbe:

- izvajajo ukrepi varstva narave in naravovarstvene naloge ter gradí ali postavljajo objekte in naprave, ki so namenjene varovanju in obiskovanju naravnega rezervata;
- izajla kmetijska in gozdarska dejavnost v tradicionalni intenzivnosti in praksi, vključno z vzdrževanjem obstoječih kmetijskih objektov za kmetijsko rabo ter sanacija gozda v primeru vetroloma ali druge naravne nesreče;
- izvajajo naloge obveznih gospodarstvih javnih služb na področju urejanja voda v skladu s sprejetimi načrti oziroma programi izvajanja teh javnih služb;

- izvajajo ukrepi, s katerimi se preprečujejo ali zmanjšujejo negativni vplivi na naravni rezervat iz okolice in se kot naravovarstveni pogoji ali usmeritve opredelijo v dovoljenjih, soglasjih, mnenjih ali naravovarstvenih smernicah.

(2) Naravovarstvene naloge iz prejšnjega odstavka so aktivnosti in ravnanja, ki so namenjena doseganju varstvenih ciljev te uredbe in določena v

letnem programu dela upravljavca naravnega rezervata (npr. vzdrževanje habitatnih tipov z uravnavanjem zaraslosti vegetacije, vodnih režimov, čiščenje in odstranjevanje nanosov, odzemanje ali odstranjevanje rastlin ali živali tujerodnih vrst).

(3) Naloge obveznih gospodarstvih javnih služb za področju urejanja voda iz tretje alineje prvega odstavka tega člena se lahko izvajajo na podlagi pisne izjave upravljavca naravnega rezervata, da so dela, naloge ali posegi usklajeni z varstvenimi cilji te uredbe.

9. člen

(razvojne usmeritve)

Na območju naravnega rezervata se spodbuja aktivnosti, ki prispevajo k spoznavanju naravne vrednote in doživljanju narave. Spodbuja se naravi prijazno kmetovanje s čim manjšo uporabo agrokemičnih sredstev.

IV. UPRAVLJANJE NARAVNEGA REZERVATA

10. člen

(upravljanje naravnega rezervata)

(1) Upravljanje naravnega rezervata zagotavlja ministrstvo neposredno v režijskem obratu (v nadaljnjem besedilu: upravljavec naravnega rezervata).

(2) Naloge upravljanja naravnega rezervata so:

- spremenjanje stanja naravne vrednote in biotske raznovrstnosti v naravnem rezervatu;
- izvajanje ukrepov varstva, akciji in intervenciji, s katerimi se preprečuje škodljive vplive na naravno vrednoto ali izboljšuje stanje;
- nameščanje in vzdrževanje tabel in drugih oznak, s katerimi se označi in predstavi naravno vrednoto oziroma naravni rezervat ter usmerja obisk;
- vzpostavljanje in vzdrževanje infrastrukture, s katero se usmerja obiskovalce, preprečuje ali blazi negativne vplive obiskovanja in ogledovanja ter omogoča varnost obiskovalcev ter zagotavljanje prehodnosti urejenih poti;
- ozaveščanje javnosti o vrednosti in pomenu naravne vrednote oziroma naravnega rezervata;
- skrb za odpravljanje neugodnih dejavnikov, ki negativno vplivajo na naravno vrednoto in sicer s spodbujanjem prilagojenih ravnanj in izboljševanjem stani, povezanih zlasti z ravnanji v neposredni okolici naravnega rezervata;
- sprenjanje ravnanj, posegov in dejavnosti na območju naravnega rezervata;
- čiščenje nanosov, vzdrževanje vodnega režima in ustrezne zarasti in izvajanje potrebnih aktivnosti za doseganje varstvenih ciljev te uredbe;
- sklepanje pogodb o varstvu ali skrbništvu, skladno z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

(3) Upravljavec naravnega rezervata upravlja naravni rezervat na podlagi petletnega načrta delovanja in urejanja naravnega rezervata, v katerem se opredeli zlasti prednostni red izvajanja nalog upravljanja ter izhodišča za ureditve naravnega rezervata v zvezi z obiskovanjem in ogledovanjem, fizično zaščito ali drugimi ukrepi varstva.

(4) Upravljavec naravnega rezervata pripravi in sprejme načrt delovanja in urejanja naravnega rezervata iz prejšnjega odstavka po predhodni priobitvi in obratni mnenji in predlogov lastnikov zemljišč ter uskladitvi z občinskimi pristojnimi organom.

(5) Načrt delovanja in urejanja naravnega rezervata iz tretjega odstavka tega člena se upošteva pri izdelavi naravovarstvenih smernic in je podlaga za izdajo konkretnih upravnih aktov, s katerimi se dovoljujejo posegi v naravo v naravnem rezervatu.

11. člen

(pogodbi o varstvu in skrbništvu)

Za izvajanje nalog iz 4., 7. in 8. točke drugega odstavka prejšnjega člena upravljavec naravnega rezervata in občinski pristojni organ skleneta pogodbe o varstvu ali skrbništvu z lastnikom zemljišč ali izbranim skrbnikom, v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

V. FINANCIRANJE

12. člen

(finančni viri)

Finančni viri za upravljanje naravnega rezervata so:

- državni proračun;
- občinski proračun;

- donacije in dotacije;

- sredstva, pridobljena na podlagi razpisanih projektov;
- drugi viri.

VI. NADZOR

13. člen

(inšpekcijski nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo pristojni inšpektorji v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje narave.

VII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

14. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati Odlok o razglasitvi Zelencev za naravni rezervat (Uradni list RS, št. 53/92, 56/92 - popr. in 17/94 ter Uradni vestnik Gorenjske, št. 32/96).

15. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

OBRAZLOŽITEV:

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Pravna podlaga je Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 - ZSKZ-B; v nadaljnjem besedilu: ZON), ki v 57. členu določa, da ustanovitelji oziroma gospodarnega območja pred sprejemom akta o zavarovanju seznaní javnost z vsebino osnutka akta.

Območje je že zavarovano kot naravni rezervat Zelenici na ravni pristojne občine (občina Jesenice, občina Kranjska Gora) z Odlokom o razglasitvi Zelencev za naravni rezervat (Uradni list RS, št. 53/92, 56/92-popr. in 17/94 ter Uradni vestnik Gorenjske, št. 32/96).

Razlog za predložitev uredbe v postopek za določitev osnutka in v nadaljevanju v sprejem novega akta o zavarovanju je zlasti uskladitev obstoječega akta z ZON ter pobuda občine Kranjska Gora za novelacijo akta, ki je bila posredovana na Ministrstvo za okolje in prostor dne 15. 9. 2009 (št. 356/4-1/2009-VK). Pobudo in utemeljitve za spremembo obstoječega akta o zavarovanju je podal tudi Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj, dne 6. 4. 2009 (št. 2-V-36/20-O-07/MR).

Ker ima območje status naravne vrednote državnega pomena, je po ZON za izvajanje ukrepov varstva, pristojna država. Obenem ZON dopušča možnost, da zavarovano območje kot ukrep varstva narave, tudi na naravni posehni državnega pomena, ustanovita skupaj država in lokalna skupnost. Posebno ureditev, ko dva ali več ustanoviteljev skupaj ustanovijo zavarovano območje, ureja 55. člen ZON, pri čemer so posebnosti te ureditve naslednje:

- akt o zavarovanju morata sprejeti oba soustanovitelja v enakem besedilu, veljati začne, ko ga sprejmeta oba soustanovitelja,
- akt o zavarovanju mora urediti način izvajanja ustanoviteljskih pravic,
- če sta soustanovitelja vlada in pristojni organ lokalne skupnosti, se glede izvajanja ustanoviteljskih pravic lahko dogovorita zlasti o naslednjem: lokalna skupnost sofinancira delovanje zavarovanega območja, lokalna skupnost zagotovi upravljanje zavarovanega območja in lokalna skupnost sodeluje pri izvajanju nadzora,
- na podlagi akta o zavarovanju ustanoviteljice s pogodbo podrobneje uredijo ustanoviteljska razmerja,
- če sta soustanovitelja vlada in pristojni organ lokalne skupnosti, se akt o zavarovanju glede pravnih posledic, ki jih vzpostavlja, obravnava kot akt o zavarovanju naravne vrednote državnega pomena, razen če ZON ne določa drugače.

Ta možnost skupne ustanovitve zavarovanega območja je upoštevana v predloženem osnutku Uredbe, pri čemer si država in občina Kranjska Gora delita ustanoviteljske pravice in tudi obveznosti, ki iz ustanovitve zavarovanega območja izhajajo.

Kljub temu da je naravni rezervat že ustanovljen in se s predloženo uredbo le minimalno spremenjajo meja in varstveni režimi zavarovanega območja glede na obstoječi akt o zavarovanju, se soočata javni interes do predloženega ukrepa varstva narave in zasebni interesi lastnikov zemljišč v tem območju. Postopek v skladu ZON poteka dvostrano. Tako v prvi fazi določi vlada vsebino osnutka akta o zavarovanju Naravnega rezervata Zelenici ter pooblašča ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave, za njegovo objavo v javnem gasilju. V drugi fazi se bo na podlagi strokovnih opredelitev do pripomb po javni objavi sprejel akt o zavarovanju - naslovena uredba.

Ker gre za soustanoviteljstvo, obenem vodi vzporeden postopek tudi Občina Kranjska Gora. Osnutek Odloka, v enakem besedilu, kot je v predložentem osnutku uredbe, je obravnaval in potrdil Občinski svet na svoji 8. seji dne 22. 6. 2011. Občina je nato osnutek Odloka posredovala v tridesetdnevno seznanitev javnosti. V tem obdobju je prejela pripombe podjetja Zelenici, d. o. o., in Agrarne skupnosti Podkoren. Njihove pripombe, ki jih je občina Kranjska Gora z dopisom št. 356/4-8/2009-VK z dne 9. 9. 2011 posredovala na pristojno ministrstvo, so v predloženem osnutku Uredbe že upoštevane.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Zakon ni določil roka za izdajo predpisa.

3. Splošna obrazložitev

Območje Zelencev, kjer so izvini in povrjre Save Dolinke, leži pri Podkorenu v občini Kranjska Gora. Obsega povrjno jezero, izvirna okra, vodne struge in močvirje z barjami. Na zahodnem delu ga obrobja gozd, na zahodnem in južnem obronbem delu pa travniki in njive. Območje ima izjemne hidrološke, ekološke in krajinske lastnosti, ki jih pogojuje voda. Iz izvirnega jezera se voda pretaka v viljuvaste struge in razširja po povrtnem močvirju. S tem ustvarja habitate močvirskim in vodnim rastlinskim in živalskim vrstam ter oblikuje izjemni krajinski vzorec z gorsko verigo Ponc v ozadiju.

Zelenici so naravna vrednota državnega pomena (ld. št. 360), del ekološko pomembnega območja (ld. št. 27700) in potencialno posebno ohranljive območje (SI3000087) zaradi prisotnosti mahu *Drepanocladus vermicosus* in habitatnih tipov: (7230) - Bazilčna nizka barja, (7150) - Uleknine na šotni podlagi z vegetacijo zveze *Rhynchosporion* in (7140) - Prehodna barja.

Z novelacijo zavarovanja se naprej uresničuje primarni cilj varstva narave, ki je ohranjanje naravnih vrednot, oziroma tistih stani in procesov v naravi, ki značilnosti naravne vrednote pogojujejo.

4. Predstavitve presoje posledic na posamezna področja

Velikost zavarovanega območja in varstvenini režim se v predloženem osnutku uredbe bistveno ne spremenjajo glede na obstoječi akt o zavarovanju. Iz naravnega rezervata se izločita območji, vsako v velikosti ca. 100 x 100 m, in sicer območje s parkiriščem na južni strani pod smučističi ter območje na svemri strani ob cesti Kranjska Gora – Podkoren s parkiriščem, dovoljznima cestama do parkirišča in vsilopnim objektom.

Z naslovnim aktom se ne posega v obstoječa razmerja na način, ki bi povzročil posledice.

5. Izjava o skladnosti predloga predpisa s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive.

Osnutek uredbe ni predmet prenosa pravnih aktov Evropske unije.

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

L.Spološne določbe(1. – 4. členi)

Osnutek uredbe v okviru splošnih določb opredeljuje zavarovano območje, varstveni cilj in namen zavarovanja. Varstveni cilj naravnega rezervata je ohranitev vodnega izvira, sladkovodnih habitatnih tipov, močvirskih in vodnih domorodnih živalskih in rastlinskih vrst in njihovih habitatov ter značilnega krajinskega vzorca; cilj naravnega rezervata je tudi spoznavanje in doživljanje narave. Osnutek uredbe v okviru splošnih določb pojasnjuje tudi vsebino uredbe, obstoječi akt o zavarovanju ter skupno ustanoviteljsvo zavarovanega območja s strani Vlade Republike Slovenije ter pristojnega organa Občine Kranjska Gora. Opredeljuje tudi ustanoviteljske pravice in obveznosti.

II. Območje naravnega rezervata(5. – 6. člen)

Podan je opis naravnega rezervata ter statusi, ki jih ima območje Zelenici na podlagi Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list

ŠPORT

Kegljači na ledu začeli sezono

Kegljači na ledu pri Nordijskem društvu Rateče-Planica so optimistično začeli novo zimsko sezono.

JANKO RABIČ

Lani so na državnih prvenstvih in drugih tekmovanjih osvojili vrsto kolajn in drugih dobrih uvrstitev. Po besedah predsednika sekcije Franca Vidoviča želijo uspehe ponoviti oziroma doseči še boljše. Ekipe ostajajo v podobni sestavi kot lani, novost je ta, da so se okrepili z ekipo Mislinje. Tekmovalci iz drugega konca Slovenije so izrazili željo, da v letošnji sezoni tekmujejo pod okriljem rateškega društva.

Za uvod v novo sezono tri ekipe kegljačev najprej nastopajo v moštvenem državnem prvenstvu. V prvem krogu v Mariboru je bila najuspešnejša ekipa Tromeja,

ki je zasedla drugo mesto, ekipa Rateče-Planica se je uvrstila na šesto mesto.

Ekipe bodo nastopile tudi na državnih prvenstvih v metu na daljavo in ciljnim tekmovanju. Decembra so začeli tudi z nastopi na turnirjih pri severnih sosedih s koroskimi keglji, udeležili pa se bodo še drugih turnirjev v Sloveniji, v Avstriji in v Nemčiji.

Letos imajo nekaj težav s treningi. Prejšnja leta so koristili ledeno ploskev v dvorani Podmežakla na Jesenicah. Ker jo sedaj obnavljajo, treningi niso mogoči. Nadoknaditi jih skušajo z nastopi na več tekmovanjih na drugih ledenih ploskvah.

GOZD-MARTULJEK

S piknikom končali uspešno sezono

S kostonjem piknikom so člani in članice Športnega društva Varpa Gozd-Martuljek končali letošnjo zelo uspešno sezono. Pred koncem sezone so organizirali še veliki balinarski turnir, na katerem je moči merilo deset ekip iz Zgornjesavske doline. Pri ženskah je zmagala ekipa iz Gozd-Martuljka (Zornada, Košir, Ivančič). Drugo mesto je zasedla mojstranska ekipa (Peternel, Prager in Sabolič), tretja pa je bila še ena ekipa iz Martuljka (Stojanovič, Vasič in Demšar). Pri moških so zmagali balinarji iz Martuljka (Oman, Robič in Smolej). Drugi so bili Korenci (Misotič, Jalen in Komac), tretji pa člani še ene korenške ekipe (Košir, Cizelj in Cuznar). K. S.

KRANJSKA GORA

Zgornjesavci v Lipici

Člani Konjeniškega kluba Špik in ljubitelji konj iz občine Kranjska Gora so oktobra obiskali kobilarno Lipica. »Vedno znova ugotavljamo, da je ta slovenski biser premalo poznan, saj se je na avtobusu še vedno našel kak ljubitelj konj, ki še ni bil v zibelki belih kraških lepotev. Praviloma o javnih zavodih beremo prej kaj slabega kot pohvalnega. Očitno je to slovenska navada. V primeru Lipice pa smo bili vsi enotni. Prijetno so nas presenetili z urejenostjo in dobro organizacijo dogodka,« je povedal Slavko Kanalec iz KK Špik. Na tradicionalnem dnevu kobilarne se je za vsakogar nekaj našlo. Obiskovalci iz kranjskogorske občine, stari od 6 do 82 let, pa so bili navdušeni predvsem nad predstavami lipicancev, voznjami dvovpreg in jahači z Madžarskega. K. S.

Planica dobiva podobo, ki si jo zasluži

V Planici so oktobra uradno, pred 7.500 gledalci, odprli obnovljeno Bloudkovo skakalnico, ki se je podrla leta 2001.

KARMEN SLUGA

Pravzaprav sta na njenem mestu zrasli kar dve lepotic. Častni prvi skok na večji, 120-metrski, je pripadel domačinu Alešu Hlebanji, na manjši, 90-metrski skakalnici pa je kot prvi skočil legendarni Primož Peterka, ki je v svetovnem pokalu dosegel kar petnajst zmag, toliko kot vsi drugi slovenski skakalci skupaj.

Na slovesnem odprtju so bili tudi vsi trije slovenski športni ministri, ki so vodili ministrstvo, ko so skakalnico obnavljali – začetnik projekta Milan Zver, Igor Lukšič in sedanji minister Žiga Turk. V imenu Smučarske zveze je zbrane pozdravil Ljubo Jasnič in spomnil tudi na 19. marec 1936, ko je prav na stari Bloudek-Rožmanovi napravil Avstrijec Sepp Bradl kot prvi človek poletel prek 100 metrov. Nordijski center Planica naj bi

bil končan do leta 2014, glavna dela pa se bodo začela po tradicionalni marčevski prireditvi za svetovni pokal prihodnje

leto. V centru bo sicer devet skakalnic in urejene steze za smučarski tek. Na državnem prvenstvu, ki je bilo na spore-

du po uradnem odprtju Bloudkove skakalnice, je pričljivo slavil Jurij Tepeš s skokoma 132 in 133 metrov.

Nika in Lara sta tenisačici z največ uspehi

Pri Teniškem klubu TOP-TEN Mojstrana kljub splošnim neugodnim razmeram za šport, tudi za tenis, nadaljujejo z uresničevanjem zastavljenih ciljev.

JANKO RABIČ

S težavami se soočajo predvsem pri manjših klubih, ki veliko pozornost namenjajo najmlajšim. Prav v tej kategoriji se pri klubu TOP-TEN lahko pohvalijo s kontinuiranim delom že od ustanovitve kluba. Da je usmeritev prava, potrjujejo uspehi na tekmovanjih. Prva športna in teniška znanja najmlajši pridobivajo v

Nika Kozar je v kategoriji do 16 let osvojila naslov državne prvakinja posamezno in v dvojicah. Lara Glavič je kot 16-letnica uspešno nastopala v kategorijah do 16, 18 let in v članski kategoriji. Dekleta so nastopala tudi prvi državni članski ligi in glede na mladost upravičila pričakovanja.

šoli tenisa Sonček, treningi in tekmovanja se nadaljujejo v višjih starostnih kategorijah. Letos sta po uspehih izstopali dve igralki. Nika Kozar je v kategoriji do 16 let osvojila naslov državne prvakinja posamezno in v dvojicah. Lara Glavič je kot 16-letnica uspešno nastopala v kategorijah do 16, 18 let in v članski kategoriji. Dekleta so nastopa-

la tudi prvi državni članski ligi in glede na mladost upravičila pričakovanja. Po besedah predsednika in trenerja kluba Bogdana Janše vsi v delo vlagajo veliko truda, z dobro voljo pa premostijo tudi težave. Pri klubu poleg treningov in tekmovanj pozornost namenjajo tudi strokovnemu delu in drugim dejavnostim. Bivši tekmovalc

Luka Janša se je izšolal za trenerja tenisa. Domačemu vrtcu v Mojstrani vsako leto poklonijo izdatno količino teniških žogic, ki jih otroci uporabljajo za svoje spretnosti in ustvarjanje. Veseli so, da se v klub vračajo nekdanji uspešni tekmovalci.

Letna in zimska sezona kluba poteka na igriščih v Kampu Kamne na Dovjem. Največ stroškov imajo pozimi z ogrevanjem in vzdrževanjem teniškega balona. Namenjajo ga tudi drugim domačinom in gostom za rekreativno igranje tenisa.

ODDAMO poslovne prostore na Jesenicah, Cesta maršala Tita 8. Pisarniški prostori se nahajajo v poslovnem objektu Gorenjske banke in sicer v I. nadstropju, v velikosti od 20,00 m² do 40,00 m². Možen je najem posamezne ali več pisarn. Cena najema: 5 €/m². Več na: www.gbkr.si, telefon: 04/208-44-77.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskioglas.si

KULTURA

Angleška študentka med šolarji

Uživa ob pogledu na gore, druženju s prijetnimi ljudmi in v dobri hrani.

MARJANA AHAČIČ

Tudi letos je Osnovna šola Josipa Vandota na pobudo družine Miles iz Velike Britanije in OŠ Josipa Vandota Kranjska Gora gostila angleško govorečo študentko iz Velike Britanije. Enaindvajsetletna Katherine L. Pilkington – učencem je povedala, da ima najraje, če jo kličejo Katy – je v Sloveniji preživela goste tri tedne v septembru. Doma je iz Nottinghama, študira pa rusščino in nemščino na znameniti univerzi v Cambridgeu. »V Kranjski Gori je uživala. Pravi, da se je veliko naučila o poučevanju angleščine in bila je presenečena, kako zelo so učenci navdušeni nad angleščino. Poučevala je skupaj z učiteljicami Ireno Radman in Milico Vukajlovič. Mlajše učence je naučila, kako se predstaviti in nekaj otroških pesmic, s pomo-

čjo katerih si lažje zapomnimo števila. S starejšimi pa je ponovila osnove konverzacije, jim pomagala bogatiti besedni zaklad in jih naučila nekaj slengovskih besed. Vsi učenci pa so lahko izkusili pristnost jezika in njegovo uporabo,« so zadovoljni v šoli.

Učenci so bili nad Katy navdušeni, učiteljci pa sta bili zelo zadovoljni, saj je bila navdušena, prijetna in pripravljena sodelovati. Zato so ji z veseljem pomagali odkrivati različne znamenitosti: popeljali so jo po Kranjski Gori, na pohod na Sleme, na jahanje na kmetiji v Podkorenu, na obisk Ljubljane in Bleda, kolesarjenje do Belopeških jezer in podobno. Letošnji obisk je bil že njen tretji obisk Slovenije, ki se Katy zdi čudovita. Posebej, pravi, je uživala ob pogledu na gore, druženju s prijetnimi ljudmi in v dobri hrani.

Lavtižarjevi dnevi z vrhunskimi gosti

Člani in članice Kulturno prosvetnega društva Josip Lavtižar Kranjska Gora so se pri izvedbi letošnjih, 15. Lavtižarjevih dni izjemno potrudili. V Kranjsko Goro so namreč pripeljali zelo zanimive goste. Na otvoritveni večer so pozdravili jadrarca Jožeta Mušiča, prvega Slovenca, ki je objadral svet. Od gledališčnikov so v goste povabili velikokrat nagrajeno Prosvetno društvo Štandrež s predstavo »Cvetje hvaležno odklanjamo«, za zabavo otrok pa so na oder stopile Kranjske čebelice z glasbeno predstavo Anica. Nedeljski večer je bil prava glasbena poslastica, saj je nastopila pevka Ana Soklič s prijatelji. K. S.

Predstavitve knjige

V knjižnici v Ratečah bodo danes, 7. decembra, ob 18. uri pripravili predstavitev knjige Pozdrav s Svetih Višarj. Knjigo bo predstavil avtor Milan Škrabec. K. S.

Nova razstava v Mojstrani

V Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani bodo danes, 7. decembra, ob 18. uri odprli fotografsko razstavo Drevesa avtorja Janeza Kramarja. Na odprtju bo avtor predstavil tudi svoje posnetke s poti po Iranu. Razstava bo na ogled do 20. januarja 2013. K. S.

Božično-novoletni koncert

V telovadnici Osnovne šole Josipa Vandota bo v torek, 18. decembra, ob 18.30 božično-novoletni koncert Osnovne šole Josipa Vandota Kranjska Gora in Glasbene šole Jesenice. V solističnih in komornih točkah se bodo predstavili učenci glasbene šole, ki prihajajo iz občine Kranjska Gora, nastopila pa bosta tudi simfonični in harmonikarski orkester ter baletni oddelek. Osnovna šola se bo predstavila s pevskim zborom ter poskrbela za povezovanje programa. Kot je povedala ravnateljica glasbene šole Jesenice Martina Valant, v kranjskogorskem oddelku poučujejo klavir, kitaro, violino in nauk o glasbi, drugi učenci obiskujejo pouk na matični šoli na Jesenicah. Letos so odprli tudi oddelek kitare v Mojstrani, kjer pouk prav tako poteka v prostorih tamkajšnje osnovne šole. M. A.

Januarja začetek brezplačnega programa

Ljudska univerza Jesenice za občane Kranjske Gore za januarjem organizira brezplačni program Zgornjesavci, zbudite se, skupaj nam lahko uspe!, ki vključuje vsebine s področja kulturne dediščine, podeželja, trajnostnega razvoja, tujega jezika in računalništva, zaključki pa se s strokovno ekskurzijo v zamejstvo. Program se bo izvajal na območju občine Kranjska Gora. Za več informacij in vpis pokličite na Ljudsko univerzo na številko 04/58 33 808. Tečaj je sofinanciran s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013. Število mest je omejeno. M. A.

Ugledno priznanje Stanku Koširju

Različne razstave o zgodovini krajev, navadah in običajih vedno naletijo na veliko pozornost prebivalcev. Letos je to zagotovo razstava Rokodelci in domača obrt v Dolini, ki jo je pripravil Gornjesavski muzej Jesenice.

JANKO RABIČ

Od poletnih dni naprej je bila najprej na ogled v Lizenjekovi domačiji v Kranjski Gori, sedaj pa so jo preselili v Slovenski planinski muzej v Mojstrani, kjer bo odprta do 27. januarja prihodnje leto. Na razstavi so na ogled orodje in drugi predmeti, ki so jih rokodelci uporabljali pri delu, ter obrti, s katerimi so se ukvarjali. Gornjesavski muzej Jesenice je namesto kataloga k razstavi ob finančni podpori Občine Kranjska Gora poskrbel za izdajo 14. knjige 95-letnega Stanka Koširja iz Gozd-Martuljka z naslovom Niti podobno. Zbranim na odprtju razstave v Mojstrani je predstavil vsebino knjige, kjer obuja spomine na Rute, nekdanje življenje, hišna opravila, opisuje pa tudi obrtnike in rokodelce. Stanko Košir je bil zaslužen deležen aplavza zbranih, saj pri častitljivih letih še vneta beleži na papir zgodovino svojega kraja. Njegov prispevek pri ohranjanju kulturne dediščine in domoznanstva, ki se

zrcali v njegovih štirinajstih knjigah, je res izjemen. Vendar ostaja skromen pri ocenjevanju svojega dela: »Nisem naredil kaj posebnega, sem pa ponosen, da mi je to uspelo. Ko sem začel pisati, se s tem v kraju ni nihče ukvarjal. Šlo mi je predvsem za ohranitev narečja, vse pa je povezano z zgodovino. Kot Rutarjan sem se osredotočil na domači kraj, nisem posegal širše. Sedaj je to zapisano in zato sem posebej vesel in zadovoljen.« In Stanko, častni občan občine Kranjska Gora, v častitljivih letih še ne odneha. Sedaj pripravlja že petnajsto knjigo, v kateri bo največ pozornosti namenil slovarju domačega narečja iz njegovih otroških dni. Le nekaj dni po predstavitvi štirinajste knjige je bil Stanko Košir deležen še enega pomembnega priznanja. Slovensko etnološko društvo vsako leto podeljuje Murkove nagrade, priznanja in listine posameznikom, ustanovam in skupinam na področju etnologije na Slovenskem. Med letošnjimi dobitniki listin je bil

Stanko Košir in direktorica Gornjesavskega muzeja Jesenice Irena Lačen Benedičič

tudi Stanko Košir. Za to priznanje ga je predlagal Gornjesavski muzej Jesenice, s katerim že več let sodeluje. V obrazložitvi za listino je predlagatelj poudaril, da Stanko vneta zbira ljudsko izročilo Gozd-Martuljka in Srednjega Vrha ter skrbi za ohranitev domačega narečja. Z neutrudnim delom na področju ohranjanja kulturne dediščine prispeva drago-

cene podatke za nadaljnjo strokovno obdelavo. Člani Slovenskega etnološkega društva so Stanko Koširju Murkovo listino izročili na slavnostni podelitvi v Tolminu. S 95 leti je bil letošnji najstarejši nagrajenec. Na podelitvi so ga spremljali hčerka Nevenka, direktorica Gornjesavskega muzeja Jesenice Irena Lačen Benedičič ter kustosinja Zdenka Torkar Tahir.

Ustvarjalke na novi poti

Udeleženke projekta Umetnik – podjetnik so pripravile razstavo v Slovenskem planinskem muzeju.

JANKO RABIČ

Umetniki in izdelovalci različnih predmetov velikokrat nimajo možnosti za promocijo svoje ustvarjalnosti in za prodajo na trgu. V občini Kranjska Gora je Razvojnica agencija Zgornje Gorenjske letos že četrty izvedla projekt z naslovom Umetnik – Podjetnik. Na razpis se je odzvalo pet umetnic, ki so na delavnici pridobile več novih znanj. Med drugim so oblikovale svojo spletno stran, pripravile zloženko ter se seznanile s postopki za pridobitev statusa, ki jim bo omogočal prodajo lastne blagovne znamke. Projekt je sofinancirala Občina Kranjska Gora. »V okviru projekta smo skušali pomagati še neveljavljenim lokalnim umetnicam pri prvem koraku na poti podjetništva. Udeleženke so spoznale možnost opravljanja osebnega dopolnilnega dela, naučile so se izdelati lastno spletno stran in zgibanke, ogledale pa so si tudi mednarodno rokodel-

ske razstavo Art&Craft v Celovcu, kjer so spoznale, kako se umetniki predstavljajo v tujini,« je povedala Saša Mešec iz razvojne agencije Ragor. Za zaključek so pripravile razstavo izdelkov v prostorih Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani. Na otvoritvi so zbranim predstavile ustvarjalno delo in izdelke ter dodale poglede in razmišljanja o umetnosti.

Alenka Malej Kramar je na delavnicah sodelovala drugič. Plete iz najrazličnejših vrst voln in prediv. Vedno znova jo privabijo nove večnamenske kreacije. Občuduje domiselne vzorce, ki jih preizkuša in uporablja pri izdelkih.

Marija Baš je že v mladosti pletla, na vzgojiteljski šoli se je spoznala z različnimi likovnimi tehnikami. Kot vzgojiteljica veliko ustvarja z otroki in vedno je navdušena nad njihovimi idejami. Kmalu se bo upokojila in časa bo več za ustvarjanje. Sedaj poslikava svilene rute, izdeluje voščilnice in veze.

Maria Robič izdeluje srebrn nakit s poldragimi kamni, ukvarja se s fotografijo, modo in slikami. Poudarja, da je v današnjem času kruh umetnika težak, in pričakuje, da se bo prav s tem projektom uspešneje uveljavljala. Mana Marish slika na les in platno, je samouka ustvarjalica. Upodablja preproste

lepote narave. S slikanjem se ukvarja trinajsto leto, imela pa je že nekaj samostojnih razstav. Simona Jeglič ima ob poklicni karieri vedno želje po novih znanjih, potovanjih, odkrivanju novih kultur in še marsikaj. Že od nekdaj pa ustvarja za svojo dušo. Naj bo to svila, les, papir, žica, glina ali kaligrafija.

OBČINSKE NOVICE

Mreža gozdnih vrtcev in šol

Slovenski gozdovi se spreminjajo v gozdna igrišča in učilnice, ki imajo velik učni potencial.

NATALIJA GYÖREK

V okviru projekta Povabilo v gozd, ki ga financira dynAlp - climate in občine Kamnik, Kranjska Gora, Bohinj in Bovec, ter projekta Odprto učno okolje, ki ga financira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja in poteka preko ustanove razvojna fundacija Pogum se je ustvarila Mreža gozdnih vrtcev in šol.

Kaj so gozdni vrtci in šole?

Gozdni vrtci in šole omogočajo kontinuirano izvajanje vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v naravnem okolju, ki temelji na razvoju otrokove osebnosti ter spodbuja otroku prijazne metode poučevanja. Tolikokrat omenjeno izobraževanje za trajnosti razvoj se danes v šolah in vrtcih žal še ne izvaja, ali pa se izvaja v manjšem obsegu. Dejavnosti so omejene na zbiranje raznih odpadnih materialov in saditev posameznih dreves ob raznih priložnostih. V gozd danes otrok ne vodimo več iz različnih razlogov. Vendar se je skozi triletno obdobje izvajanja rednih gozdnih obiskov pokazalo več pozitivnih vplivov. Otroci imajo gozd radi, več je gibanja, šole in vrtci so začeli razvijati inovativne metode poučevanja, v nekaterih občinah pa se je pri podpori tovrstnim dejavnostim združila celotna skupnost. Slovenski gozdovi se spreminjajo v gozdna igrišča

in učilnice, ki imajo velik učni potencial.

Oba projekta sta podprta s strani Zavoda RS za šolstvo, v okviru Inovativnih projektov. Rezultate projekta Povabilo v gozd in evalvacijo dela v Vrtcu Antona Medveda Kamnik smo predstavili na 7. Evropskem kongresu gozdne pedagogike na Škotskem. Udeležba na kongresu je bila mednarodna, zbralo se je kar 120 gozdnih pedagogov, učiteljev, vzgojiteljev in gozdarjev iz šestnajstih držav. Naša predstavitev in film, ki so ga pripravile strokovne delavke Vrtca A. Medveda Kamnik, je požela veliko pohval in pozitivnih odzivov. Film si lahko ogledate na sledeči povezavi: <http://www.youtube.com/watch?v=i7V1LyPXF7U>. Tako gozdna pedagogika v Sloveniji pridobiva vse večjo prepoznavnost, ne samo v domačem okolju, ampak tudi v evrop-

skem in mednarodnem merilu.

V okviru projekta Povabilo v gozd je izšla tudi publikacija **Povabilo v gozd srečnih otrok**, kjer je predstavljeno naše dosedanje delo ter ugotovitve in usmeritve za delo z otroki v naravnih okoljih. Publikacija je na ogled v občinski knjižnici. Oba zgoraj omenjena projekta se iztekata, vendar se dejavnosti nadaljujejo v sklopu projekta **Srce narave nas povezuje**, ki ga prav tako financira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, nosilec pa je Inštitut za gozdno pedagogiko. Namen projekta je okrepiti in razširiti Mrežo gozdnih vrtcev in šol v slovenskem prostoru.

Okoliški gozdovi vrtcev in šol so spremljali vso razigranost, veselje, smeh in radovednost otrok. Marsikatere čiste hlače je gozd spremenil v umazane, žalosten

obraz v vselega, tihega otroka v zgovornega in živahnega otroka v umirjenega.

Gozd je za otroke prostor poln izzivov. Že hoja po gozdu za otroka ni preprosta, polna je korenin, kamnov, vzpetin, štorov. Noge otrok se morajo prilagajati terenu, koreninam, vejam. Včasih tudi padejo. Vendar ovire v gozdu niso enake oviram na igrišču ali asfaltu. Opazovala sem otroke iz vrtca, ko so v gozdu padli, včasih tudi drug čez drugega. Pri tem ni nihče jokal, nihče ni potreboval tolažbe pri vzgojiteljici, nihče ni pogledal hlač, če so umazane,

Hitro so se pobrali, vstali in spet nadaljevali s potjo. Tudi to za nas, odrasle, ni več tako pomembno. Kaj pa je to takega, če padeš? Za otroka je zelo pomembno, da se po vsakem padcu nauči pobrati. To je pomembna izkušnja za življenje. Svoboda prostora in možnost učenja, ki jo ponuja gozd, pomeni izziv, krepi samozaupanje, samozavest – jaz pa to zmorem. Pomembno je tudi to, da vzgojiteljice otrokom zaupajo, da se bodo sami pobrali. (Odlomek iz publikacije Povabilo v gozd srečnih otrok)

MOJSTRANA

Ko mladi učijo starejše

Tudi letos so se prostovoljci v Mojstrani vključili v vseslovenski projekt Simbioz@. Gre za enotedenske delavnice, na katerih mladi starejše učijo uporabe računalnika, spleta, pa tudi mobilnih telefonov. V prijetnem vzdušju so se v šolskih prostorih Osnovne šole v Mojstrani en teden tkale poti do znanja, ob čemer je še kako pomembno, da generacije ostajajo v stiku. Okoli dvajset udeležencev so na tečaju spremljali prostovoljci Karmen, Barbara, Jelka, Urša, Petra in Metka, vsak dan pa so se jim pridružili še dva ali trije šolarji. Delavnice so naslovlili: Računalnik, moj prijatelj, S klikom v svet, Brez elektronske pošte ne gre, Povežimo se ter Svet mobilne telefonije. K. S.

KRANJSKA GORA

Cicibani planinci

Ne glede na letni čas, ne glede na vreme ... Cicibani planinci iz kranjskogorskega vrtca pridno nabirajo kilometre na svežem zraku. Letos so se v vrtcu odločili za sodelovanje s Planinskim društvom Gozd-Martuljk, tako da se pri organizaciji izletov izmenjujejo. Sezono so začeli s pohodom do slapa Peričnik. Odpravili so se tudi na Svetega Petra nad Begunjami in Svetega Lovrenca nad Zabreznico. Jesenski tabor so imeli v Mihovem domu, odkoder so se odpravili do Krnice. Med potjo so si ogledali obeležje ponesrečenih planincev v Malem Tamarju, oskrbnici v Krnici pa so pomagali okrasiti prostore z risbicami in lesenimi obeski. Na izletih se dvajsetim Cicibanom planincem lahko pridružijo tudi starši z otroki, ki ne obiskujejo vrtca. Program izletov je objavljen na spletni strani vrtca. K. S.

MOJSTRANA

Ob svetovnem dnevu hrane

Otroci skupine Bobri z vzgojiteljema Leono in Urbanom iz vrtca v Mojstrani so se v okviru svetovnega dneva hrane veliko pogovarjali o ekološko pridelani hrani. Odpravili so se na domačijo Pr' Potoučnk na Dovje, kjer jih je gospodinja, teta Tinca, z veseljem sprejela na domačem dvorišču. Povedala jim je, kako se danes kmet lahko preživlja, na kakšen način prideluje hrano in katere pripomočke uporablja pri svojem delu. Pokazala jim je hlev, kokošnjak in vrt, sode in kotel za žganjekuho, prešo za mošt, pohvalila pa se je tudi s številnimi nagradami in priznanji, ki jih je dobila za različne izdelke, pripravljene na kmetiji. Preden so se otroci poslovili, jih je teta Tinca pogostila z domačim pecivom in ribezovim sokom, s seboj pa so odnesli domača jabolka in prelepe spomine na zanimiv dan. K. S.

Ob dnevu hrane so se otroci iz vrtca v Mojstrani odpravili na domačijo Pr' Potoučnk na Dovje.

KRANJSKA GORA

Literati na obisku

V Kranjski Gori so se letos srečali upokojenci iz vse Slovenije, člani LİKUSA, Literarnega kluba upokojencev Slovenije. Organizatorji srečanja – upokojenci iz kranjskogorske občine – so se zelo potrudili, da so se na Gorenjskem vsi dobro počutili. V organizacijskem odboru je bila tudi Marinka Uršič iz Kranjske Gore, ki je povedala, da so za obiskovalce pripravili zanimiv kulturni program, za katerega sta poskrbeli Marica Globočnik kot teta Pehta in citrarka Danica Butinar. Namen tovrstnih srečanj je predvsem druženje in klepet o ustvarjalnih navdihih. Udeleženci si izmenjajo tudi kakšno knjigo proze ali poezije, ki je nastala pod njihovim peresom, predvsem pa je enkrat na leto tak dogodek priljubljen, da se srečajo vsi – od blizu in daleč. K. S.

KRANJSKA GORA

V Domu Viharnik je že praznično

Stanovalka in stanovalec Doma Viharnik v Kranjski Gori že čutijo praznično vzdušje. Pred dnevi so na zunanjem drevesu prižgali lučke, zapela pa jim je sopranistka Melita Jelen. Izdelali so že noveletne voščilnice, z otroki iz osnovne šole so pekli piškote, poklepetali pa s pisateljem Ivanom Sivcem. Tudi v prihajajočih dneh ne bo manjkalo prazničnih prireditelj. Že jutri jih obišče Folklorna skupina Julijana, 15. decembra pa pihalni orkester. 17. decembra bodo imeli potopisno predavanje Andreje Rustja »O Eskimih«, dan zatem pa jim bo voščil kranjskogorski župan Jure Žerjav. 21. decembra bo v avli doma sveta maša, dan pozneje pa za stanovalko in stanovalec Mešani pevski zbor Kranjska Gora pripravlja božični koncert. K. S.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

VARNOST, ZANIMIVOSTI

V Rateče na skutne krape

Avgusta smo predstavili kulinariko naše doline pod skupnim imenom »Dolina sanjska, kulinarika božanska«. Med predstavljenimi je bila tudi vas Rateče z okolico.

NINA PETERNEL

Rateče so najvišje ležeče naselje v Dolini. Ležijo na prisojni strani Karavank, nasproti vhoda v dolino Planica. V cerkvi sv. Tomaža v Ratečah je v drugi polovici 14. stoletja nastal Rateški rokopolis. Zbirka treh molitev: Očenaša, Zdrave Marije in Apostolske vere, velja za enega izmed najstarejših zapisov slovenskega jezika in je pomemben zgodovinski pomnik slovenskega naroda. Izvirnike danes hranijo v Deželni muzeji v Celovcu. Sredi vasi stoji župnijska cerkev sv. Duha iz sredine 16. stoletja s poznogotskim prezbiterijem in ostankom obrambnega obzidja ob cerkvi. V Ratečah si lahko ogledate Kajžnkovo hišo z rekonstrukcijo opreme črne kuhinje in shrambe, razstavi o rateški noši in krajevni zgodovini, starejše filme o ohranjenih običajih in planskih smučarskih skokih ter razstavo ročnih del Turističnega društva Rateče-Planica. V muzeju je na ogled tudi kopija Rateškega rokopolisa. Nad Ratečami je vrh Peč – tromeja med Slovenijo, Avstrijo in Italijo, na kar opozarjajo obeležja. Vsako leto 15. avgusta poteka na vaškem trgu (na Gorici) tradicionalni Vaški dan v Ratečah, na katerem domačini obiskovalce seznanijo z zgornjesavskimi običaji, narodnimi nošami in domačo obrtjo. Na Vaškem dnevu lahko pokusite tudi Rateške skutine

krape (Rateške špresove krape). Jed je pripravila Antonija Brudar, ki se ji za sodelovanje lepo zahvaljujemo, bralcem pa prilagamo recept.

Rateški skutni krapi / Rateški špresovi krapi (za 20 krapov)

Vlečeno testo: 1 kg gladke pšenične moke, 4 žlice olja, malo soli, mlačna voda (testo mora biti bolj trdo).

Krompirjevo testo: 1 kg gladke pšenične moke, pol kg kuhanega, pretlačenega krompirja, 2 jajci, 10 dag masla, ščepec soli, mlačna voda.

Nadev: polenta (koruzni zdrob), skuta oziroma špres, pehtran, sol, jajce, malo kisle smetane.

Priprava vlečenega testa ali krompirjevega testa:

1. Zamesimo nekoliko trše testo, ga razvaljamo in razrežemo na kroge. V sredino vsakega kroga damo nadev, testo na sredini kroga prepognemo čez nadev in krape zapremo. Oblikujemo jih tako, da robove stisnemo, tako da na vrhu nastane »petelinov grebenček«.
2. Krape kuhamo približno 20 minut v slani vodi.
3. Kuhane krape zabelimo z zaseko.

Priprava nadeva:

1. Skuti (špresu) dodamo enako količino kuhanega koruznega zdroba (polente), začini s pehtranom, solimo in zmešamo. Za čvrstjši nadev lahko dodamo jajce in malo kisle smetane.

KRANJSKA GORA

Pripravljene na zimo!

Ker je na zimo treba pripraviti tudi jeklene konjičke, so policisti v Kranjski Gori novembra izvedli preventivno akcijo »Čista stekla in dober profil za večjo varnost pozimi«. Strokovno usposobljeni pregledovalci so preverjali globino profila pnevmatik, ustreznost akumulatorja, hladilne tekočine in motornega olja. Vsak voznik, ki je pri akciji sodeloval, je dobil strgalo za čiščenje stekel ter merilnik profila pnevmatik. Kot je povedal predsednik Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občine Kranjska Gora Roland Brajič, so pregledali 59 osebnih vozil in enega kombiniranega. Le na treh so bile nameščene letne pnevmatike, na enem vozilu pa je imela pnevmatika manj kot 3 mm profila. K. S.

Prihodnje leto volitve novega vodstva

Uspešno delovanje Gasilske zveze Kranjska Gora, letos izvedene številne preventivne aktivnosti, prostovoljni gasilci društev, združenih v Gasilsko zvezo, pa so opravili deset intervencij.

MARJANA AHAČIČ

Gasilska zveza Kranjska Gora, v katero so združena prostovoljna gasilska društva Dovje, Mojstrana, Gozd-Martuljek, Kranjska Gora, Podkoren in Rateče-Planica, je tudi letos pripravila številne preventivne akcije. Kot je povedal predsednik gasilske zveze Robert Plavčak, so poleg prikazne vaje ob 120-letnici prostovoljnega gasilskega društva Kranjska Gora pripravili tudi vajo gašenja požara v naravnem okolju, največ aktivnosti pa so izvedli oktobra, v mesecu požarne varnosti. »Letos je bila tema meseca požarne varnosti namenjena nevarnosti požara ob potresu, zato je potekal pod temo Ob potresu lahko tudi zagori. Na to nevarnost smo opozarjali s plakati po vsej občini, društva so pripravila pre-

glede in preizkuse gasilnih aparatov ter jih tudi ponudili občanom za nakup. Pripravili smo tudi društvene vaje z mladimi gasilci in kviz mladine po programu gasilske zveze,« je povedal Plavčak. Novembra so po gasilskih domovih potekali letni pregledi in ocenjevanje društev, ki jih opravlja komisija iz poveljstva, po posebnem točkovniku, po pojasnilih predsednika zveze pa je z oceno tudi pogojena višina sredstev, ki jih društvo prejme s strani občine: »Manj kot so pridni manj dobijo, vendar je letošnja ocena zelo dobra, napredek pa je viden vsako leto,« pravi predsednik Plavčak. Prihodnje leto bo za gasilsko zvezo Kranjska Gora še posebej pomembno, saj gre za volilno leto, v katerem bodo izbirali vodstvo in poveljstvo za prihodnje petletno obdobje,

poleg tega pa bo 120 let delovanja praznovalo prostovoljno gasilsko društvo Mojstrana. Zveza se ponaša s kar 902 člani, za sedaj pa jim tudi podmladka ne primanjkuje, tako imajo v sestavi 189 operativnih prostovoljnih gasilcev, 59 mladincev in 90 pionirjev. Te sile pa so lani posredovale na desetih intervencijah, od tega na treh požarih na objektih, dveh požarih v naravi, dvakrat zaradi poplav in enkrat zaradi zemeljskega plazua, dve posredovanji pa sta bili tehnične narave (odpiranje vrat in nesreča z nevarno snovjo). S tehnično opremljenostjo so po pojasnilih predsednika Roberta Plavčaka zelo zadovoljni, v pripravi pa je tudi nov petletni načrt opremljanja, s katerim bodo zagotovili opremljenost v skladu z merili, vozni park pa zaradi dobre-

ga vzdrževanja v prihodnjih letih ne bo potreboval večjih investicij. Pohvalijo pa se lahko tudi z avtomatskimi defibrilatorji na vseh gasilskih domovih, prihodnje leto pa načrtujejo nov krog izobraževanj za uporabo letih. Ugotavljajo pa, da še noben defibrilator na srečo ni bil uporabljen. Velike pohvale predsednik Plavčak namenja članicam gasilskih društev, ki so zelo dejavne, ter veteranom, ki s svojimi izkušnjami in trudom pripomorejo k vzgoji mladih gasilcev. »Praznovali smo 15-letnico, še veliko je za storiti in za izboljšati, vendar je gasilstvo sistem, ki ga je treba poganjati. Gradimo na mladih, ki dobro delajo in so uspešni, kljub temu, da gre za prostovoljno dejavnost, pa je le ta zelo zahtevna in vzame veliko časa,« zaključuje Plavčak.

Srečanje kmečkih žena

Oktober se je v Slovenskem planinskem muzeju na tradicionalnem vsakoletnem srečanju zbralo več kot 80 predstavnic gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žena.

MARJANA AHAČIČ

»Vesele smo, kadar se takole srečamo. Priložnosti ni prav veliko,« je povedala Angelca Hlebanja, predsednica 60-članskega društva podeželskih žena iz Kranjske Gore. Na srečanju so letos poslušale predavanje o podjetniškem razmišljanju, ki ga je pripravil vodja gorenjske kmetijske svetovalne službe Tomaž Cör. »Ne bojte se imeti idej, jih pa temeljito premislite in ovrednotite, preden se lotite izvedbe,« je med drugim poudaril predavatelj.

Udeležence srečanja so si z zanimanjem ogledale Planinski muzej in plesno predstavo, ki so jo pripravili otroci iz folklorne skupine Rateče, najbolj pa so se razveselile pozdrava Pehte, ki jo pri 95 letih še vedno prepričljivo odigra domačinka iz Kranjske Gore Marica Globočnik.

Vsakoletno srečanje predstavnic gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žena so letos v Slovenskem planinskem muzeju pripravile gostiteljice iz Kranjske Gore, ki so, kakor je pri njih

Članice društva podeželskih žena so pripravile dobrodoščilo za več kot 80 predstavnic gorenjskih društev kmečkih in podeželskih žena.

v navadi, gostom pripravile bogato obložene mize domačih dobrot. Kot pravijo članice društva, se sicer z zanimanjem udeležujejo strokovnih predavanj, najraje pa gredo na skupne ekskurzije. Zadnja letošnja je bila v začetku septembra, ko so se odpravile na Štajersko.

»Na strokovni izlet smo šle skupaj z Društvom podeželskih žensk pod Golico in Stolom. Z zanimanjem smo si ogledale predilnico SOVEN v Selnici ob Dravi, z vsemi postopki predelave domače volne, saj se z ovčerejo ukvarja več udeleženk. V vasi Spodnje Jablane smo

si ogledale kmetijo Čelofiga, na kateri opravljajo dopolnilno dejavnost klanja prašičev in drobnice s predelavo mesa po tradicionalnih metodah. Izvrstno kosilo pa smo si privoščile na ekološki kmetiji Pri Baronu na vznožju Pohorja,« je dogodek opisala Jelka Koselj.

OSEBNOST

Bogastvo spominov

Marica Globočnik se je predvsem množici otrok priljubila kot teta Pehta s pripovedovanjem pravljic o Vandotovih junakih. Pogovor z njo odkriva pravo zakladnico modrih in iskrih misli, pogledov na življenje in na številne dogodke.

JANKO RABIČ

»V življenju so se mi vse želje uresničile, največja drugače, kot sem sama želela.« ob našem obisku začne pripoved 94-letna Marica Globočnik iz Kranjske Gore. Je zagotovo ena od najbolj zanimivih osebnosti v vsej Gornjesavski dolini. Vse življenje je povezana z domačim gledališčem, igrami in petjem. Že v mladih letih je imela svoje gledališče, kjer je igrala in režirala. Bila je pomemben člen v vsej Jakel-novi družini, v kateri so številni člani pustili pomembne sledi na gledališkem področju do današnjih dni. Širši javnosti, predvsem množici otrok, se je priljubila kot teta Pehta s pripovedovanjem pravljic o Vandotovih junakih. Pogovor z njo odkriva pravo zakladnico modrih in iskrih misli, pogledov na življenje in na številne dogodke. Kako prijetno je poslušati besede v domačem narečju, ima neverjetni kristalni spomin. Veliko je bilo o Marici že napisanega, zato se ne bomo preveč ponavljali.

Kako je že bilo s tisto največjo željo?

»Že kot otrok sem si želela postati učiteljica. Ko je bilo treba v šolo, so »oča rekli«, da ima zaslužka premalo in moram izbrati nekaj drugega. Sem rekla, da bom šivala na stroj, pa je bil spet stroj predrag. Potem sem se šla učiti za šiviljo, pa še druge poklice sem kasneje opravljala. Vedno se je bilo treba znajti. Tista največja želja pa se mi je uresničila kar precej

pozneje. Ko sem kot teta Pehta številnim otrokom pripovedovala zgodbe, sem se počutila kot učiteljica. Res sem vesela in ponosna na to.«

V to vlogo ste se izredno vživel. Kakšni ste bili kot teta Pehta?

»S tem je tako. Pehta je ena, za ta pridne otroke je dobra, tiste poredne pa kaznuje. Manjši otroci so mi včasih tako prisrčno rekli: »Ti pa nisi več tako hudobna.« Bolj odraslih otrok pa ne moreš več prepričati o teh zgodbah.«

In koliko je bilo nastopov v vlogi Pehte?

»Res jih je nemogoče prešteti. Spomnim se, da smo nekoč nastopali po večkrat na dan, pa je nekdo rekel, da nas fotografirajo bolj kot včasih maršala Tita.«

Imate neverjetno bogato življenje. Na kaj ste danes najbolj ponosni?

»Predvsem na to, da nikoli nisem nikogar zavestno prizadela ali mu škodovala. Vedno sem se odrekla dobri- nam, ki mi niso bile dosegljive. Izkoristila sem le tisto, kar mi je bilo ponujeno.« Tisoče spominov o svojem življenju danes v častitljivih letih hrani Marica. Zapisali jih bomo nekoliko drugače kot običajno.

O zdravju:

»Malo ga je kar v genih, čeprav se ni začelo najbolje. Pri štirih letih sem imela krvavo grižo, pa potem hude gnojne angine. Kasneje se je izboljšalo, mislim da tudi zaradi kozjega mleka, ki

Marica Globočnik si še vedno z veseljem nadene Pehtin klobuk. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

sem ga pila deset let. Danes je zdravje za moja leta kar zadovoljivo.«

O igralstvu, petju, svojem gledališču:

»Bili so to lepi časi. Z vsem žarom smo bili predani igram, proslavam in prireditvam. Prostovoljno smo delali, nihče ni vprašal, koliko bo plačan.«

O najljubših vlogah:

»To je bila prva resnejša vloga: pri devetnajstih letih sem igrala v Zlatarjevem zlatu in kasneje v Brez krivde krivi.«

O domačem narečju:

»Veliko mi pomeni. Kar srce me boli, če domači ljudje pravijo, da ga ne znajo. Če smo več rodov tako govorili, se mora ohraniti.«

O jedeh:

»Jem vse, kar je užitno, nisem izbirčna. Le preslanega nimam rada. Med tremi najljubšimi jedmi pa so zagoto-

vo goveja juha z rezanci, »tenstan čomp« (pražen krompir) in če je mesna jed govedina, brusnice.«

O politiki:

»Nikoli se nisem politično izpostavljala, ves čas mi je zoprna in me sploh ne zanima.

O barvah:

»Ko sem odraščala, sem bila zaljubljena v svetlo modro barvo. Vse sem nosila v teh odtenkih. Kasneje so prišle na vrsto bolj umirjene barve: rjava, zelena ...«

Marica pošteno skriva častitljiva leta. Dnevi ji teko v domači hiši v Smerinju skupaj s hčerko Jožico, vnukom Klemenom in njegovo družino. Daleč od tega, da bi bila zapečkarica. Doma še marsikaj postori, bere, precej počiva. Še se odzove na vabila, da nastopa kot teta Pehta ali v kateri drugi vlogi, med drugim v Domu starostnikov Viharnik v Kranjski Gori.

Marica Globočnik, la zia Pehta

Il primo febbraio del prossimo anno Marica Globočnik compierà 95 anni ma come la zia Pehta le piace ancora rispondere agli inviti vari e venire fra i bambini che visitano i prati alpestri, il territorio del giovane pastore Kekec. Dal suo padre aveva ereditato il senso del conservare e raccontare la storia della tradizione popolare e per quello ha anche più della metà del secolo fa partecipato nello spettacolo per bambini dove ha recitato la parte della zia Pehta, un carattere conosciuto dalle fiabe di montagna dello scrittore sloveno Vandot. Sono passati quasi dieci anni da quando visitava la terra di Kekec ed i bambini hanno imparato da lei un vero e proprio linguaggio del paese di Kranjska Gora, gli interpretava il potere curativo delle erbe e dei fiori, dava loro i consigli sulla vita e raccontava vecchie storie ed avventure. La zia Pehta ha lavorato tutto il giorno anche ai suoi 80 anni. Quando però il recitare è diventato troppo faticoso, la famiglia le ha arredato una stanza, la cosiddetta "camera di Pehta" dove la visitavano i bambini. Anche oggi a Marica le piace cambiare i vestiti e diventare ancora una volta la zia Pehta anche se fra poco compie 95 anni.

Marica Globočnik, Tante Pehta

Marica Globočnik wird am 1. Februar kommenden Jahres bereits 95 Jahre alt. Doch als Tante Pehta kommt sie immer wieder gerne Einladungen nach. Sie genießt es, unter Kindern zu sein, die Orte besuchen, in denen Kekec zu Hause ist. Von ihrem Vater erbte sie den Sinn, Volksgut zu erhalten und weiterzuerzählen. Aus diesem Grund wirkte sie das erste Mal vor mehr als einem halben Jahrhundert als Tante Pehta bei der Inszenierung von Vandots Kinererzählung mit. Fast zehn Jahre lang ging sie in die Kekec-Welt und die Kinder lernten durch sie authentischen, einheimischen Dialekt von Kranjska Gora kennen. Auch lernten sie von ihr die Kraft der Gesundheit mithilfe von Blüten und Kräutern kennen. Die Kinder erfuhren von ihr Lebensweisheiten und sie erzählte ihnen alte Geschichten und Abenteuer. Noch mit achtzig Jahren arbeitete sie den ganzen Tag als Tante Pehta. Als ihr das zu anstrengend wurde, errichtete man ihr in ihrem eigenen Haus ein »Pehta-Zimmer«, wo sie von Kindern besucht wurde. Noch heute verkleidet sie sich gerne als Tante Pehta, obwohl sie bald ihren 95. Geburtstag feiert.

Marica Globočnik, teta Pehta

Marica Globočnik will celebrate her 95th birthday on 1st February of 2013, but she still loves to appear as the character Teta Pehta at various shows for children, when they visit the land where the national legend Kekec lives. From her father she inherited the sense for preserving and telling folk tradition. That is why she acted for more than 50 years as Teta Pehta in the play for children, written by Josip Vandot. Marica kept visiting for almost ten years, and taught children about the healing power of small roses and herbs. With her help they learned the genuine tongue of Kranjska Gora, because she talked about plants, gave them advice and told old stories and legends. Even when she was 80 years old she still worked as Pehta – for a whole day, if she had to. When this became hard they arranged the room for Pehta at her home, and children came to visit. Even today she loves to dress up as Teta Pehta, even though she will soon celebrate her 95th birthday.

Super ideja za darilo!

OB DARUJTE SVOJE NAJDRAŽJE Z NAROČNINO NA GORENJSKI GLAS!

Naročnino lahko podarite v vrednosti, ki jo sami določite. Če se boste odločili za celoletno naročnino, vam bomo priznali še kup ugodnosti. Za več informacij nas, prosimo, pokličite, nam pišite ali se pri nas oglasite osebno!

Podarite nekaj lepega.
Podarite naročnino na Gorenjski glas,
ki za vas izhaja vsak torek in petek.

Za naročnike pokličite **04 2014241**
ali pišite na e-naslov **narocnine@g-glas.si**

Gorenjski Glas

ZA VAS BELEŽIMO ČAS

Dodatna prednost za naročnike Gorenjskega glasa

Jutranja dostava do 7. ure

Ob poplavi dnevno-informativnih novic se dvakrat tedensko sprostite ob prijetnem branju novic z Gorenjske že ob prvi jutranji kavi.

Informacije o naročnini dobite na tel. št.: 04/201 42 41

Pravi Gorenjci beremo Gorenjski Glas

PRIREDTVÉ, EVENTS

Prireditve, december 2012

7. 12. 2012

odprtje fotografske razstave: JANEZ KRAMAR »DREVESA«
Kdaj: 18.00. Kje: Mojstrana, Slovenski planinski muzej

7. 12. 2012

Koncert: BID BANG & ALENKA GODEC
Kdaj: 21.00. Kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

8. 12. 2012

Plesni spektakel: THE DANCERS SOUL COMPANY
Kdaj: 21.30 & 24.00. Kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

8. 12. 2012

Disko večer: DJ DON FELIPE
Kdaj: 20.30 – 21.30 & 22.30 – 24.00
Kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

13. 12. 2012

PROSLAVA OB DNEVU ŠOLE IN KRAJEVNI PRAZNIK
Kdaj: 17.00
Kje: Mojstrana, Osnovna šola 16. December, šolska telovadnica

14. 12. 2012 & 15. 12. 2012

Plesni spektakel na kotalkah: DIAMOND ROLLERS SHOW
Kdaj: 21.30 & 24.00
Kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

14. 12. 2012 & 15. 12. 2012

Disko večer: DJ DON FELIPE
Kdaj: 20.30 – 21.30 & 22.30 – 24.00
Kje: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

15. 12. 2012

16. OBLETNICA IGRALNEGA SALONA CASINO LARIX
Brezplačen vstop. Zabaval vas bo Anja Hrastovšek Kvartet.
Kdaj: 19.00
Kje: Kranjska Gora, Casino Larix

22. 12. 2012 – 23. 12. 2012

V PRIČAKOVANJU BOŽIČKA

SOBOTA, 22. 12. 2012

Ob 17.00 uri, na Trgu pred cerkvijo v Kranjski Gori

- Pričakuje vas bogat in privlačen program animacij in ustvarjalnih delavnic namenjen vsem družinskim članom.

NEDELJA, 23. 12. 2012

Ob 16.30, »Kasabrinova štala« za lokalom Kasabrin v Kranjski Gori

- Predstava za otroke "Božična pravljica", prihod Božička z jelenčkom, fotografiranje z Božičkom in jelenčkom

23. 12. 2012

Gledališka predstava: VINKO MÖDERNDORFER »MAMA JE UMRLA DVAKRAT«

Kdaj: 19.00

Kje: Dovje, Kulturni dom

Organizator: KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana

25. 12. 2012 – 30. 12. 2012, 1. 1. 2013, 5. 1. 2013 IN 6. 1. 2013

ŽIVE JASLICE V LEDU

Kdaj: 16.00, 17.00, 18.00

Kje: Mojstrana, Mlačca

Vstopnina: odrasli 10 EUR, otroci 7 EUR

26. 12. 2012

ŽEGNANJE KONJ

Kdaj: 10.45

Kje: Dovje

26. 12. 2012

BOŽIČNI KONCERT

Kdaj: 19.30

Kje: Kranjska Gora, cerkev sv. Device Marije Vnebovzete

27. 12. 2012

BOŽIČNI KONCERT

Kdaj: 18.30, po maši

Kje: Rateče, cerkev sv. Tomaža

28. 12. 2012

NOVOLETNI KONCERT PIHALNEGA ORKESTRA JESENICE – KRANJSKA GORA

Kdaj: 20.00

Kje: Kranjska Gora, dvorana Vitranc

Organizator: Občina Kranjska Gora

28. 12. 2012

BOŽIČNI KONCERT

Kdaj: 17.30, po maši. Kje: Podkoren, cerkev sv. Andreja

28. 12. 2012

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT TRIGLAVSKI ZVONovi

Kdaj: 19.00. Kje: Mojstrana, cerkev sv. Klementa

29. 12. 2012

KONCERT ANSAMBLA SAŠA AVSENIKA

Kdaj: 21.00. Kje: Kranjska Gora, Casino Larix

29. 12. 2012

Gledališka predstava: "SLOVENSKA MUSKA OD A DO Ž"

Kdaj: 21.00

Kje: Kranjska Gora, dvorana Vitranc

Vstopnice: Parter in Tribuna Št. 1 20 EUR, Tribuna Št. 2 18 EUR

31. 12. 2012

SILVESTROVANJE NA PROSTEM S SKUPINO ZAHOD BAND

Kdaj: 22.00

Kje: Kranjska Gora, pred Turistično Informacijskim centrom

31. 12. 2012

SILVESTROVANJE

Kdaj: 18.00. Kje: Kranjska Gora, Casino Larix

31. 12. 2012

SILVESTROVANJE NA PROSTEM Z OGNJEMETOM »HIŠA PR' KATR'«

Kdaj: 20.00. Kje: Dovje, trg pred Katro

5. 1. 2013

KOLEDOVANJE

Kdaj: ob 15.00 uri: pri igrišču v Gozd-Martuljku, ob 16.00 uri: Belca - pri Jurču, ob 17.00 uri: Radovna - Pri Psnaku, ob 18.00 uri: Mojstrana - na vrtu Viharnik, ob 19.00 uri: na Dovjem pred Katro, ob 20.00 uri: kamp Kamne
Kje: Gozd-Martuljek, Belca, Zgornja Radovna, Mojstrana, Dovje

Events, December 2012

7. 12. 2012

Opening of Photographic Exhibition: JANEZ KRAMAR "TREES"

When: 18.00

Where: Mojstrana, Slovenian Alpine Museum

7. 12. 2012

Concert: BID BANG & ALENKA GODEC

When: 21.00

Where: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

8. 12. 2012

Dance show: THE DANCERS SOUL COMPANY

When: 21.30 & 24.00

Where: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

8. 12. 2012

Disco night: DJ DON FELIPE

When: 20.30 – 21.30 & 22.30 – 24.00

Where: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

13. 12. 2012

CELEBRATION OF SCHOOL DAY AND LOCAL HOLIDAY

When: 17.00

Where: Mojstrana, Elementary school 16. December, school gym

14. 12. 2012 & 15. 12. 2012

Dance show on roller skates: DIAMOND ROLLERS SHOW

When: 21.30 & 24.00

Where: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

14. 12. 2012 & 15. 12. 2012

Disco night: DJ DON FELIPE

When: 20.30 – 21.30 & 22.30 – 24.00

Where: Kranjska Gora, Teater Korona, Casino & Hotel

15. 12. 2012

16th ANNIVERSARY OF CASINO LARIX

Free entry. You will be entertained by Anja Hrastovšek Quartet.

When: 19.00. Where: Kranjska Gora, Casino Larix

22. 12. 2012 – 23. 12. 2012

SANTA CLAUS IS COMING

PROGRAMME:

SATURDAY, 22. 12. 2012

At 17.00 pm, Square in front of the church in Kranjska Gora

- Rich and attractive program of animation and creative workshops for all family members.

SUNDAY, 23. 12. 2012

At 16.30 pm, »Kasabrinova štala« behind the local Kasabrin in Kranjska Gora

- Performance for children "A Christmas Tale", the arrival of Santa Claus with deer, shooting with Santa Claus and deer.

23. 12. 2012

Theatre Performance: VINKO MÖDERNDORFER »MAMA JE UMRLA DVAKRAT«

When: 19.00. Where: Dovje, Cultural Centre

25. 12. 2012 – 30. 12. 2012, 1. 1. 2013, 5. 1. 2013 AND 6. 1. 2013

LIVE NATIVITY IN ICE

When: 16.00, 17.00, 18.00. Where: Mojstrana, Mlačca

26. 12. 2012

HORSE BLESSING

When: 10.45. Where: Dovje

26. 12. 2012

CHRISTMAS CONCERT

When: 19.30

Where: Kranjska Gora, The church of the Assumption of Virgin Mary

27. 12. 2012

CHRISTMAS CONCERT

When: 18.30, after the Holly Mass

Where: Rateče, Church of St. Thomas

28. 12. 2012

NEW YEAR'S CONCERT »BRASS BAND JESENICE-KRANJSKA GORA«

When: 20.00. Where: Kranjska Gora, Vitranc hall

28. 12. 2012

CHRISTMAS CONCERT

When: 17.30, after the Holly Mass

Where: Podkoren, Church St. Andrew

28. 12. 2012

CHRISTMAS CONCERT "TRIGLAVSKI ZVONovi"

When: 19.00

Where: Mojstrana, Church of St. Clement

29. 12. 2012

CONCERT OF THE BAND SAŠA AVSENIK

When: 21.00

Where: Kranjska Gora, Casino Larix

29. 12. 2012

Theatre performance: "SLOVENIAN MUSIC FROM A TO Ž"

When: 21.00

Where: Kranjska Gora, Vitranc hall

Tickets: Parterre and Tribune No.1 20 EUR, Tribune No.2 18 EUR

31. 12. 2012

NEW YEAR PARTY WITH LIVE MUSIC ZAHOD BAND

When: 22.00

Where: Kranjska Gora, Square in front of the Tourist Information Centre

31. 12. 2012

NEW YEAR PARTY

When: 18.00. Where: Kranjska Gora, Casino Larix

31. 12. 2012

NEW YEAR PARTY "HOUSE PR' KATR' "

New Year's Eve Celebration in the Square in front of the "House Pr' Katr' " in Dovje with catering. At 24.00 pm fireworks. Reservation of New Year's dinner in the "House Pr' Katr' " is possible until all the places are taken.

When: 20.00

Where: Dovje, Square in front of the "House Pr' Katr' "

5. 1. 2013

CAROLLING

When: at 15.00 pm: the playground in Gozd Martuljek, at 16.00 pm: Belca – "Pri Jurču", at 17.00 pm: Radovna – "Pri Psnaku", at 18.00 pm: Mojstrana – garden Viharnik, at 19.00 pm: Dovje – in front of "Pr' Katr'", at 20.00 pm: Camp Kamne

Where: Gozd Martuljek, Belca, Mojstrana, Zgornja Radovna, Dovje

ČESTITKE

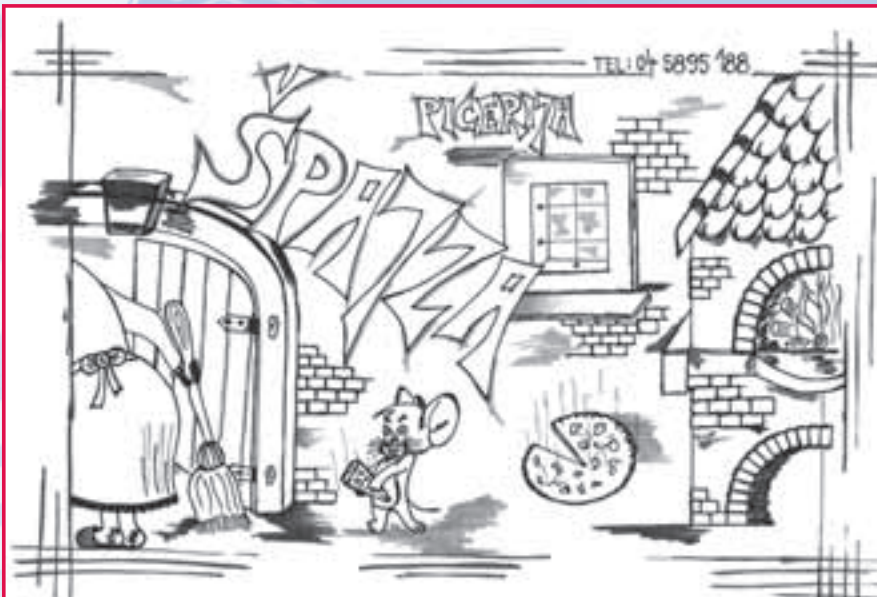
Novi

Windows 8

za tiste, ki želite preizkusiti računalniške novosti.
Cena samo **59,99 €** za nadgradnjo iz prejšnjih različic.

Cesta železarjev 7a, Jesenice, tel. 58-36-444, www.3bm.si

Picerija in dnevni bar Špajza, Dovje 108, Mojstrana, tel.: 04/5895 188
Vabimo zaključene družbe.

Vsem našim strankam želimo vesel božič in srečno novo leto

DAJLES

Dušan Kužnik s.p.

Podpeč 29 a
1352 Preserje
T: 01 363 16 57
041 549 715

*So poti, ki vodijo v nove kraje,
so poti, na katerih se marsikaj doživi,
so poti, ki vodijo v nova spoznanja
in so poti, ki vodijo v srca ljudi.*

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2013 vam želi LTO Kranjska Gora.

KRANJSKA GORA

optika Berce fashion eyewear

Okulistična ambulanta Berce

JESENICE

www.optika-berce.si

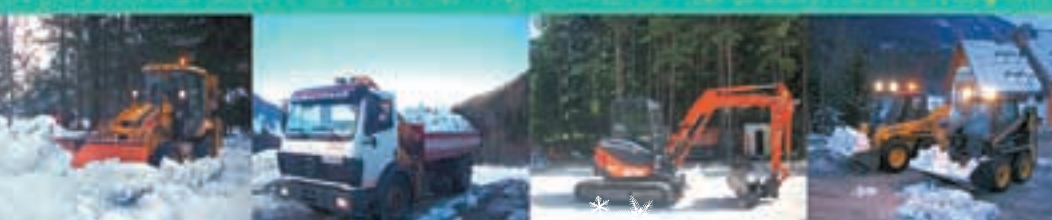
Iz trgovine in računovodskega servisa Varia, se vsem strankam zahvaljujemo za sodelovanje in zaupanje ter voščimo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Turbo d.o.o. Tel. 041 639 990

PLUŽENJE - ODVOZ SNEGA - GRADBENA MEHANIZACIJA

www.turbo.si Turbo d.o.o., Korzika 15a, 4282 Gost Martuljek

Zahvaljujemo se za zaupanje in vam želimo vesel božič ter srečno novo leto 2013

AVTO ŠOLA

Tilova 16, Jesenice

TELEFON:
04 588 13 55
041 676 100

kategorije: A, B, C, E, EkB, H

Adventni venčki

Zadnji četrtek novembra je bila Kajžnekova hiša odprta še pozno v večer. V organizaciji Slovenskega planinskega muzeja in pod skrbnim vodstvom mentorice Mojce Rozman so tam nastajali adventni venčki. »Želela sem, da bi nastali čim bolj naravni venčki, zato sem s seboj prinesla tudi takšne materiale: mah za osnovo pa lišaje, storže, želod in šipek za dekoracijo,« je povedala mentorica, ki je jeseni v Ratečah že vodila delavnico kaligrafske pisave. Ena od udeleženk, Alenka Benet, je tokrat prišla prav zaradi dobre izkušnje s prvo delavnico. »Rada se udeležim takšnih delavnic, da se kaj novega naučim.« Lili Štrifof pa je prišla prvič. »Gostinci imamo sicer zelo malo časa, a mi ni žal, da sem prišla, preživela prijetno popoldne in naredila svoj adventni venček.« M. A.

*Naj bo leto 2013 prijetno,
živahno in polno
dobrih okusov!*

Kotnik

HOTEL • RESTAURANT • PIZZERIA
Kranjska Gora

T: 04 588 15 64, F: 04 588 18 59, M: 041 671 980, Pizzeria: 041 204 408
hotel@hotel-kotnik.si, restavracija@hotel-kotnik.si

www.hotel-kotnik.si

*Silvestrujte
z nami*

Vstopite v novo leto
v dobri družbi
glasbe in vrhunske
kulinarike!

Hit Alpinea, Družba za turizem d.d., Borovška cesta 99, 4280 Kranjska Gora

hit holidays
Kranjska Gora

INFO: 04 588 44 77
info@hitholidays-kg.si
www.hitholidays-kg.si

MODRA ŠTEVILKA
080 88 30

Bid Bang & Alenka Godec, 7. 12. 2012 // 21.00, koncert

Orkester Bid Bang so mladi navdušeni glasbeniki ustanovili leta 1999. Odtlej z resnim delom in zagnanostjo ustvarjajo prepoznavno glasbeno skupino, ki šteje kar petnajst članov. Člani Bid Banga bodo v Koroni nastopili na predprazničnem koncertu skupaj z vrhunsko slovensko pevko **Alenko Godec**. Ne zamudite tega izjemnega koncerta, na katerem boste uživali v orkestrskih izvedbah priljubljenih pesmi Alenke Godec ter številnih mednarodnih uspešnic.

Vstopnice so na voljo v predprodaji. Cena vstopnic: za člane Privilege cluba – 5 €, za nečlane – 10 €.

Včlanitev v klub zvestobe Privilege club je brezplačna.

Za več informacij pokličite 04 587 82 39.

www.thecasino-korona.com
www.hit.si | f

Korona, Casinò & Hotel
Vrliška 23
4280 Kranjska Gora

KORONA
CASINÒ & HOTEL
hit casinos